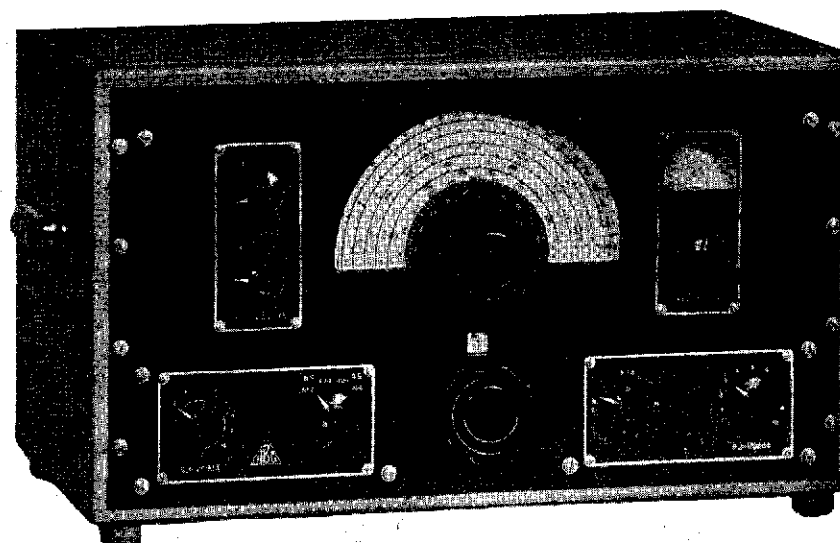
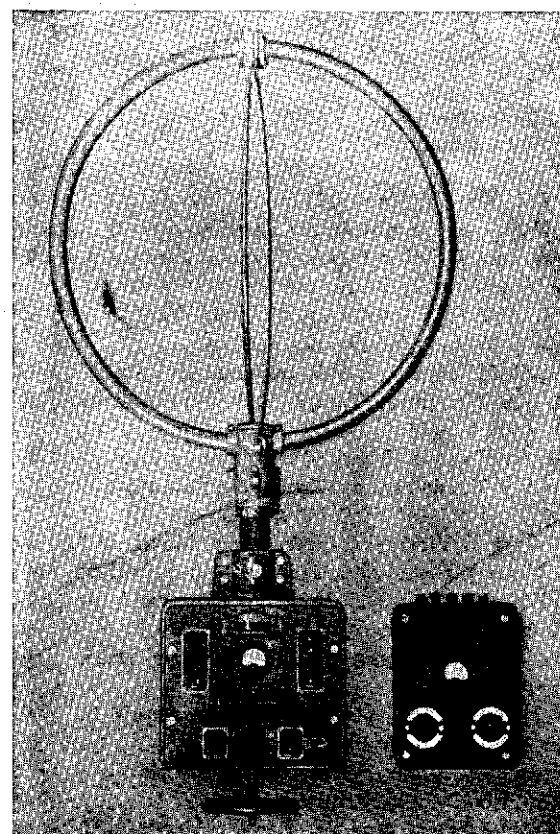

HELSINKI
Kapteenink. 24 C 23
Radiosähk. E. Koivisto

Tutustukaa

L
A
I
V
A
R
A
D
I
O

●
U
U
T
U
K
S
I
M
M
E
!

Oy. RADIO E. HELLBERG

LAUTTASAARI — PUH. 67371 VAIHDE

Helsinki 1947 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy.

Irtonumero mk 20: —

RADIO OH

N:o 2 • 1947

MAALIS—
HUHTIKUU

V A R O K A A

— ETTEI TEILLE KÄVISI NÄIN. + HUOLEH-
TIKAA AJOISSA RADIOASEMANNE KUNNOSTA

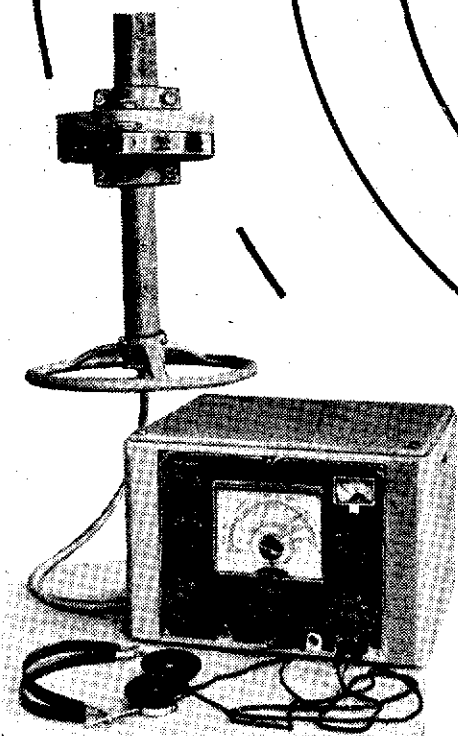
STAR-Radio Oy.

HELSINKI

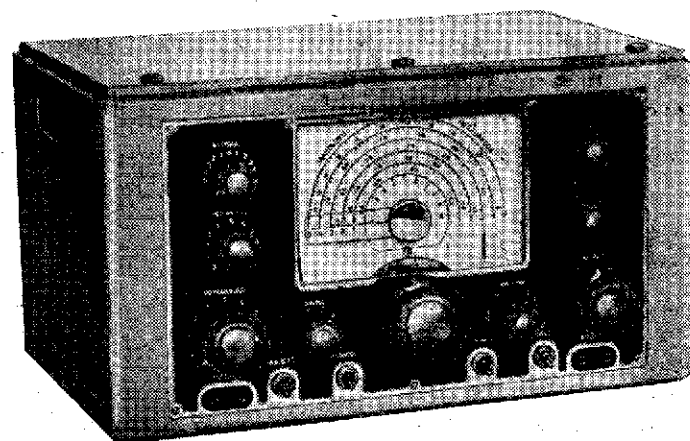
PUH. 94 998

AINA KUULOMATKAN PÄÄSSÄ

Suuntimalaite PHK 601

Liikennevastaanotin RHY 101

Etäisimmilläänkin merillä liikuttaessa pitävät moitteettomasti toimivat radiolaitteet laivan välittömässä, salamanno-
peassa yhteydessä maihin.

LAIVALÄHETTIMIÄ LIIKENNEVASTAANOTTIMIA ja SUUNTIMALAITTEITA

valmistaa

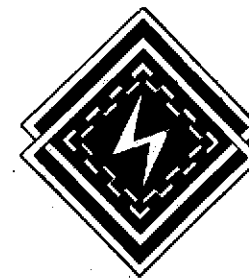
maan suurin radiotehdas

Oy.

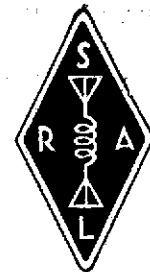
HELVAR

Pitäjänmäki, puh. 04-7291 (valhde)

Huolto-osasto: Kalevankatu 26, puh. 26381.

RADIO OH

SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITON R. Y. JA SUOMEN RADIOAMATÖÖRILIITON R. Y.
ÄÄNENKANNATTAJA

TOIMITUS

Y. LUOMANMÄKI (vastaava) K. S. SAINIO, (toimitussihteeri)

Toimituksen osoite: Helsinki, Mechelininkatu 2. A. 4 - Puhelin 43 672

Toimituskunta: E. KOIVISTO, A. SINKKONEN, O. SUOMALAINEN, K. AHTI, V. E. KILPINEN, ja A. HÄKKÄNEN

N:o 2

MAALIS-HUHTIKUU

XVI vuosik. 1947

OIX-7.

Helmikuun lopussa aloitti toimintansa Helsingin yleisradio-
asemalla ylläolevaa kutsumerkkiä käyttävä 28 Mc puhelähe-
tin, jonka ainakin helsinkiläiset tätä aluetta harrastavat ama-
töörit lienevät kuulleet. Lähetin antennineen esiteltiin myös
SRAL:n vuosikokouksen osanottajille maaliskuun alussa.
Kysymyksessä on n. 400 W antennitehoinen laite, joka oikeas-
taan on tarkoitettu 21 Mc yleisradiokäyttöön, mutta joka
ensialkuun kokeilumielessä viritettiin mainitulle amatööri-
alueelle. Kutsumerkki on eräs yleisradiomme lyhytaaltolähe-
timien kutsuista. Allekirjoittanut, joka lähettimen suunnit-
teli ja on sitä amatöörimelessä käyttänyt, haluaa seuraavassa
selostaa laitteen rakenteen ja sillä toistaiseksi saadut tulok-
set, joiden oletan kiinnostavan tämän lehden lukijoita.

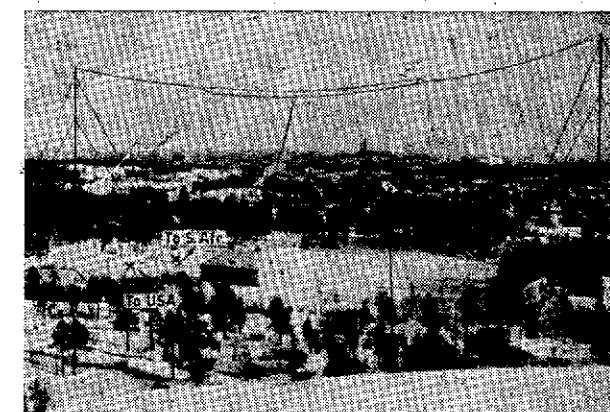
Lähetin on kauko-ohjattu sikäli, että anodijännitteen kyt-
keminen ja yliheitto puhelusta sähkötykseen tapahtuu Yleis-
radion työpajalta käsin puhelinjohtoja pitkin. Viimemaini-
tussa paikassa ovat myös mikrofoni vahvistiminen ja yhteyk-
sissä käytetty Hammarlundin HQ120-tyyppinen vastaanotin.
Relevirrat antaa 60 V jännitteinen tasasuuntaaja. Käytössä
on kaksi johtoparia, joista toinen siirtää puheen ja toinen
lähettimen releiden kauko-ohjausvirrat.

Lähettimen rakenne ja periaatteellinen kytkentäkaavio sel-
viävät oheellisista kuvista. Kytkentäkaavioiden ja kuvien
teksti on englanninkielinen, sillä niitä on aikaisemmin käy-
tetty toiseen tarkoitukseen. Lähetin on 5-asteinen alkaen
7106 kj/s kvartsikiteen ohjaamalla kideoskillaattorilla, joka
puolestaan ohjaa jaksoluvulla 14212 kj/s toimivaa jaksoluvun
kahdentajaa. Seuraavasta kahdentajasta saadaan esiin loppu-
jaksoluku eli 28424 kj/s, joka ohjaa RCA 814-tyyppistä väli-
vahvistusputkea. Viimemainittu antaa n. 50 W ohjaustehon
päätevahvistimelle, jossa on kaksi Amperex HF 300-putkea
vuorovaihekytkennässä. Kahdelle viimemainitulle vahvistimelle
saadaan riittävä negatiivinen hilaetujännite erillisestä hila-
etujännitetasasuuntaajasta. Osien mitoitus selviää kytkentä-
kaaviosta.

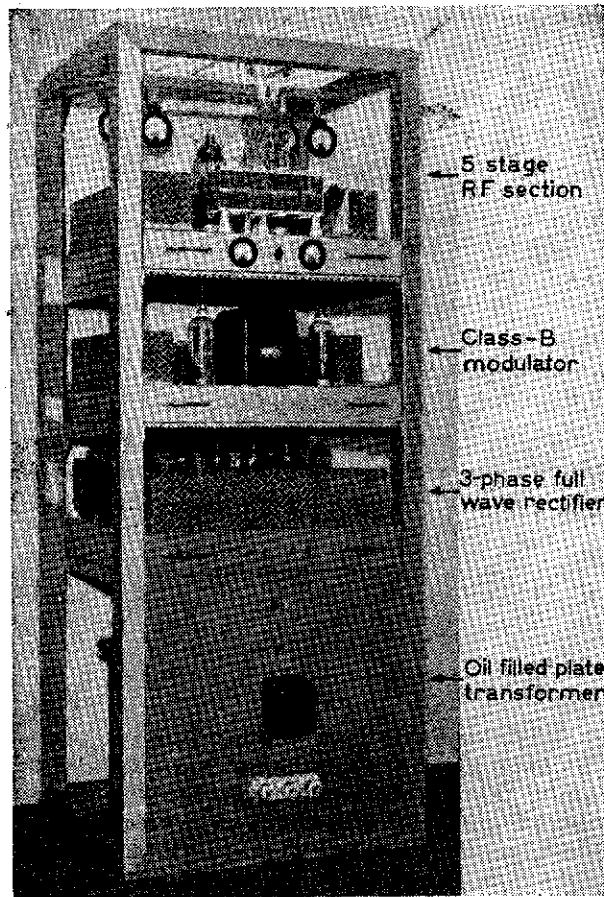
Välivahvistin ja pääteaste ovat kytketyt induktiivisesti toi-
siinsa, mutta ilman tavallista silmukakytettä (link coupl-
ing). Kyseelliset kelat ovat vain vierekkäin samansuuntaai-

sina, jolloin välivahvistimen anodipiirin kelan hajakenttä
riittää siirtämään tarpeellisen ohjaustehon päätevahvistimen
hilapiiriin. Kelojen ollessa selostetulla tavalla hyvin lähellä
toisiaan käytetään välivahvistimessa varmuuden vuoksi tasa-
jännitteen eristävää anodipiirin rinnansyöttöä. Muuten on
suurjako-osan rakenne tavallinen amatöörimäinen "straight
forward", mutta sellaisena samalla erittäin tehokkaasti ja
varmasti toimiva.

Suurjako-osaa viriteltäessä havaittiin kahdennusasteissa
pyrkimys parasiittivärähtelyyn poistettaessa ohjauskide piti-
mestään. Värähtely hävisi kun 807-putkien anodi-johtoon si-
joitettiin pienet 6-kierroksiset kuristimet. Päätevahvistimen
värähtelypiiriin C/L-suhteen ollessa liiallisen syntyi myös
paha parasiittivärähtely, joka antennikytkentää lisättäessä äk-
kiä löi 500 mA anodivirtamittarin "tappiin" anodijännitteen
ollessa 2000 V. Tämä voimakas villi värähtely hävisi täydellisesti
mainittua suhdetta pienentämällä ja toimii vahvistin
nyt aivan rauhallisesti ilman mitään parasiittisuoja. 814-put-
ken hyötysuhde on mittausten mukaan n. 50 % ja päätevah-
vistimen n. 70 %, joka 600 W anoditeholla merkitsee 420 W

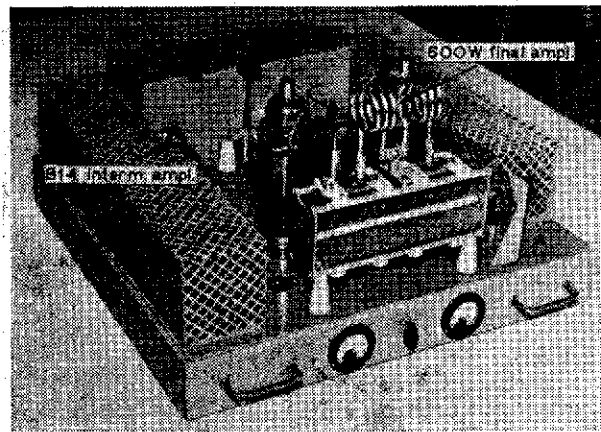
Helsingin yleisradioasema Pasilassa. 28 Mc antennit
merkitty ristillä ja suunnat nuolilla.

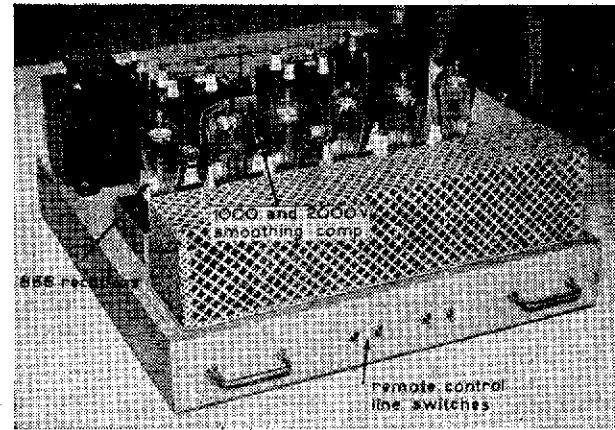
400 W antennitehoinen lähetin, jonka kokeiluluvonne selviää käytetystä puukehyksestä.

antennitehoa. Päätevahvistimen negatiivinen hilaetujännite on 265 V, josta 125 V saadaan etujännitetasasuuntaajasta ja loput 140 V hilavirran (70 mA) jännitehäviönä 2000 ohmin hilavastuksessa.

Modulaattori on 3-asteinen. 500 ohmin puhelinjohdosta tulaa muuntajan kautta vaiheenkääntöputken 6N7 hilalle. Vaihe on käännettävä 180°, jotta yksipuolisesta kytkennästä voitaisiin siirtyä vuorovaihekytkentään. B-luokan modulaattoria ohjaa 4 kpl 6B4G (sähköisesti kuten 2A3) vuorovaihekytkennässä ja on niiden yhteinen anodivirta 160 mA anodijännit-

Suurjako-asennuspohja. Etualalla päätevahvistin, takana ohjausosa omassa suojakotelossaan.

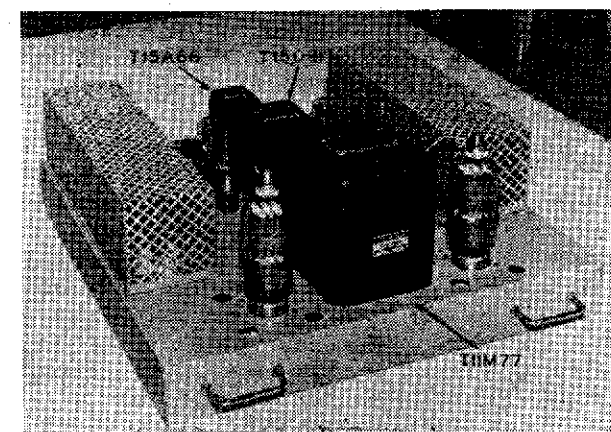

Tasasuuntaajan asennuspohja. Takana 2000 V ja 1000 V suodatuspiirit, keskellä 6 kpl 866-elohopeaputkea.

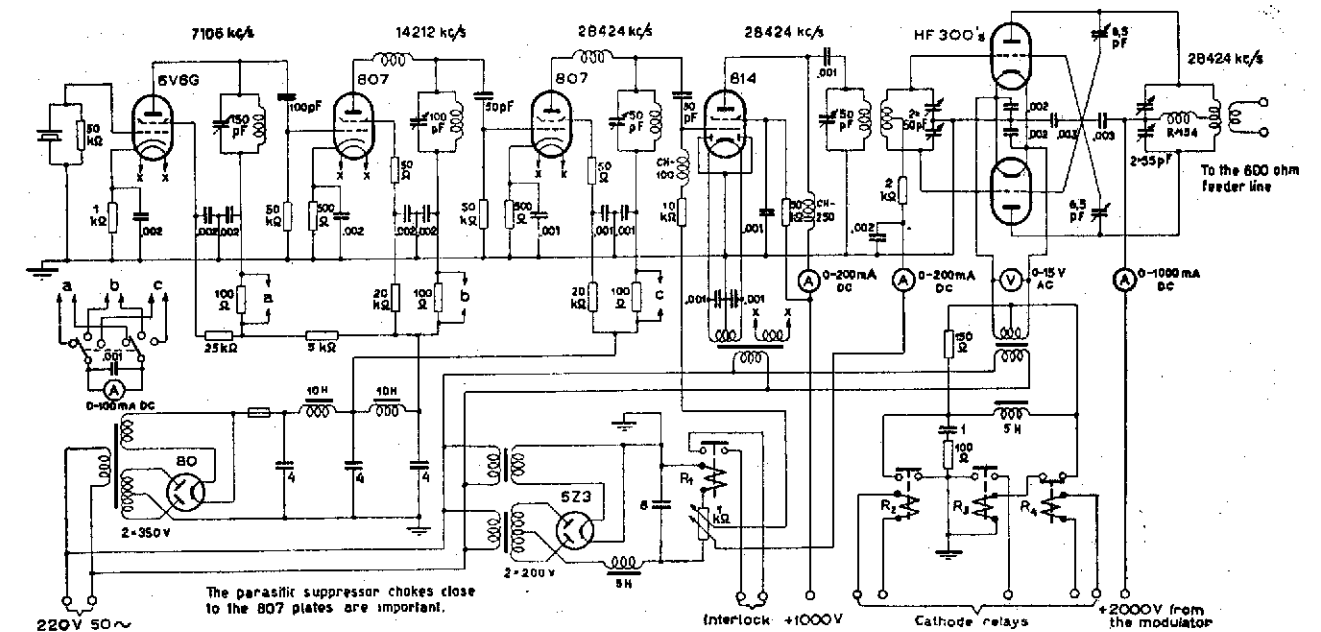
teen ollessa 300 V. Todellisuudessa antaa tasasuuntaaja 385 V, josta loput eli 85 V jää jännitehäviöksi sarjavastuksessa, josta mukavasti saadaan modulaattoriputkien vaatima 50 V negatiivinen etujännite. Viimemainitut ovat RCA 810. Lähetimessä käytetyllä modulatorimuuntajalla saadaan tarvittava 300 W ääniteho särökertoimen ollessa pienempi kuin 3%. Modulaattorin hyötysuhde on 65% 2000 V anodijännitteellä ja kuormitusvastuksen ollessa (plate to plate) noin 17000 ohmia. — Modulaattorissa ei todettu muita vaikeuksia kuin 6B4G-putkien taipumus itsevärähtelyyn, joka kuitenkin hävisi täydellisesti hiloissa olevien 200 ohmin vaimennusvastusten avulla.

Päätevahvistimen ja modulaattorin vaatima 2000 V anodijännite synnytetään 6-putkisessa täysiaaltoisessa 3-vaihetasasuuntaajassa, jota syöttää (tarpeettoman suuri) 5 kVA muuntaja. Sykkivän tasavirran jaksoluku on siis 300, josta syystä suhteellisen pienellä suodatuksella saadaan aivan surisematon kanta-aalto. 866-putkia käyttäen tasasuuntaaja pystyy antamaan 750 mA, joka riittää. Tasasuuntaajan suojaamiseksi on olemassa 1A ylivirtarele, joka mainitulla anodivirran arvolla erottaa anodimuuntajan verkosta.

Lähetimessä on joukko releitä lähettimen kauko-ohjausta varten. Modulatorimuuntajan suojaamiseksi ylijännitteiltä kuormitusvastuksen (päätevahvistimen anoditeho) syystä tai toisesta hävitessä on rele R3, jonka vyyhden kautta kulkee päätevahvistimen anodivirta ja jonka kontaktit yhdistävät modulatoriputket anodijännitteeseen t.s. maadoittavat niiden

Modulaattori. Edessä modulatoriputket ja 300 W modulatorimuuntaja.

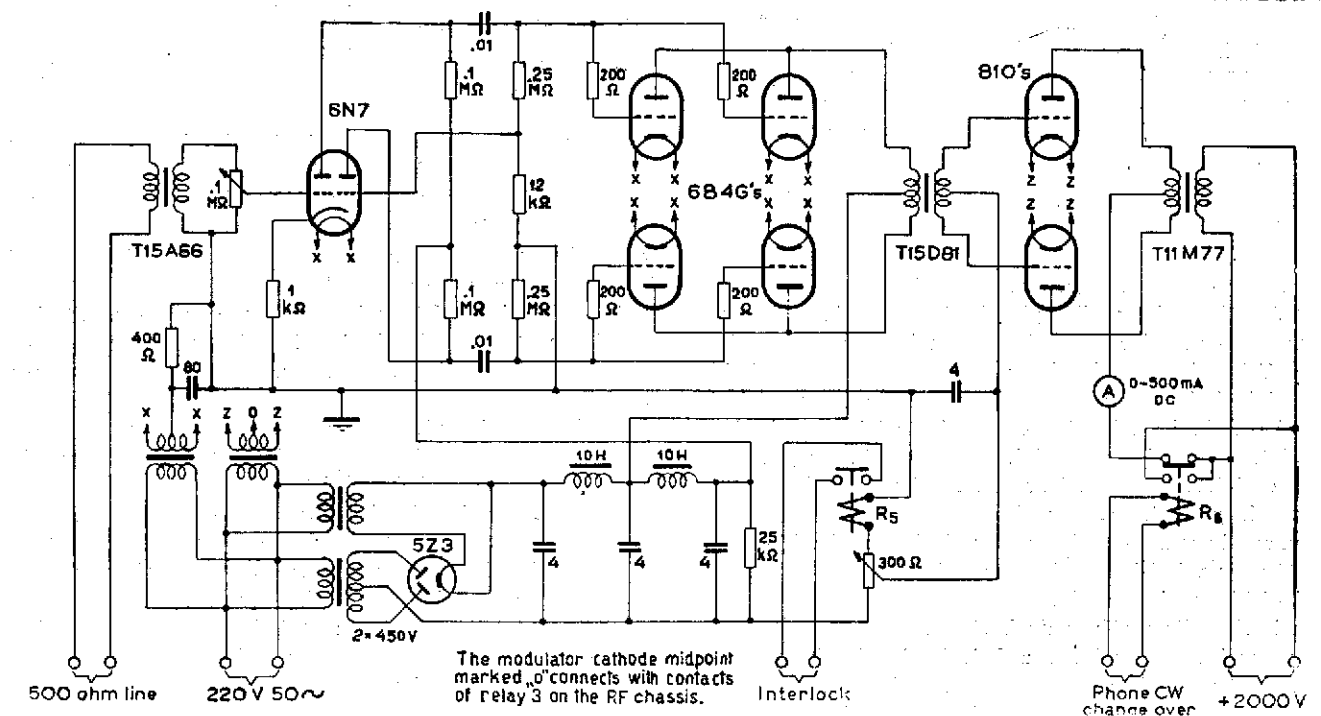
Suurjako-osan kytkentäkaavio. Lähetin on 5-asteinen, joista kaksi viimeistä toimii suorina vahvistimina loppujaksoluuvulla.

katodiipiiriin. Modulaattori ei siis voi toimia kuormittamattomana, sillä R3 on asetettu sulkeutumaan vasta 200 mA anodivirralla. Rele R2 on sähköisyrele ja R6 oikosulkee sähkötetäessä modulatorimuuntajan erottaen samalla anodijännitteen modulatoriputkilta.

Tyypillisiä lukemia ovat seuraavat:

Kideosk.	anodijännite	230 V
—	anodivirta	18 mA
Kahdent.	anodijännite	330 V

1. kahdent. anodivirta	20 mA
2. —	20 mA
Väliavhv. anodijännite	1000 V
—	anodivirta 90 mA
Päätevahv. anodijännite	2000 V
—	hilavirta 70 mA
—	anodivirta 300 mA
Modulaatt. anodijännite	2000 V
—	lepovirta 50 mA (M = 0%)
—	anodivirta 230 mA (M = 100%)

Modulaattorin kytkentäkaavio. Väliasteen hiloissa olevat 200 ohmin vastukset ovat tarpeen itsevärähtelyn estämiseksi.

Antenneita on kaksi (toisen suuntaus E—W, toisen N—S), kummassakin neljä samanvaiheista puolialttopolia, kaksi vierekkäin ja kaksi päällekkäin. Amerikan amatöörit kutsuvat tällaista yksinkertaista suuntausantennia nimellä "lazy-H", johtuen siitä, että rakenne muistuttaa kumolleen kellahtanutta II-kirjainta. Lähettimen yhdistää antenneihin n. 30 m pituinen 600 ohmin avosyöttöjohto, joka päättyy neljännesaaltoiseen sovitussilmukkaan (stub). Mastot ovat vain 10,5 m korkeat ja on alempien dipolien korkeus maasta vain 5 m. Selostetut suunta-antennit ovat säteilyyn nähden kaksipuolisia, niinpä itä-länsiantennilla saadaan hyviä tuloksia sekä Amerikan, että Japanin suuntaan. Säteilynsilmukka vaakatasossa on aika leveä, kuten kuuluvaisuus on osoittanut ja sitä tärkeämpi onkin suuntaus vertikaalitasossa. Viimemainittua voidaan parantaa, t.s. lähtökulmaa pienentää, lisäämällä päällekkäisten dipolirivien lukua. Se onkin tarkoitus keväällä lisätä kolmeksi, jolloin dipoleja tulee nykyisten neljän sijasta olemaan kuusi.

Selostetut yksinkertaiset antennit ovat osoittautuneet hyvin tyydyttäväksi, jonka todistaa se, että amerikkalaiset amatööriasemat useaan otteeseen ovat maininneet OIX-7 olevan erään voimakkaimmista ja ennenkaikkea säännöllisimmistä kuuluvista eurooppalaisista 28 Mc asemista. Näin on varsinkin laita USA:n itä-rannikon eteläosassa, tarkemmin sanoen Floridassa, Georgiassa ja Carolinassa. Kyseellisen antennin pääsäteilysuunta menee Barbadosaarten kautta, jossa (samoin Porto Ricossa) kuuluvaisuuden hyvien olosuhteiden vallitessa on sanottu olevan hyvän. Myös Costa Ricasta on saatu samanlainen ilmoitus. Hyvä on kuuluvaisuus kuitenkin ollut myös valtioissa Illinois, Wisconsin ja Iowa, siis suurten järvien läheisyydessä.

Etelään suuntaavalla antennilla on kokeiltu vähemmän. Mielenkiintoinen oli yhteys ZEIJM (S. Rhodesia) kanssa. Yhteys alkoi Amerikan antennilla, joka antoi kuuluvaisuuden S6/7. Kun antenni vaihdettiin oli luku S9. — W60NP Wake-saarella Tyynellä valtamerellä vastasi kerran kutsuun Afrikan antennia käytettäessä, joka tuntui omituiselta. Asemalla oli kuitenkin kierrettävä vastaanottoantenni, jonka avulla voitiin todeta OIX-7:n puheen tulevan pohjoisesta käsin eli suurin piirtein pohjoisnavan ylitse. Euroopan, keski-idän ja Intian suuntaan tuntuvat kumpikin antenni olevan samanarvoisia.

OIX-7 on tätä kirjoitettaessa ollut ahkeraan toiminnassa 1½ kk aikana aina kun 28 Mc alueen oikulliset olosuhteet ovat sen suinkin sallineet. USA on kuulunut tänä aikana 20 päivänä ja on W-yhteyksiä syntynyt 270 kpl, kaikki puhelua käyttäen. Lisäksi on ollut yhteyksiä seuraaviin paikkoihin: Kanada, Porto Rico, Barbados, Costa Rica, Ecuador, Surinam, Colombia, Japani, Okinawa, Guam, Wake Island, Macao, Filippiinit, Burma, Java, India, Arabia, Kenya, Rhodesia, Australia j.n.e. kaikki nekin puhetta käyttäen. Yleisenä havaintona on kuitenkin mainittava, että eteläinen pallonpuolisko on loistanut poissaolollaan. Niinpä ei ole ollut ainoatakaan yhteyttä Argentinan, Brasilian, Uuden Seelannin ja Kapmaan kanssa. Joitakin satunnaisia hajamerkkejä on vain näistä maista Helsingissä kuulunut viime maaliskuun aikana. Etelä-Afrikan pitäisi kuitenkin entisten havaintojen mukaan tulla hyvin esiin myöhemmin keväällä.

Kuuluvaisuudesta joku sana. Ylivoimaisesti voimakkaimpia ovat olleet amerikkalaiset. Hyvän sään aikana saattaa kuuluvaisuus olla molempiin suuntiin aivan satumainen parin kolmen tunnin aikana. Esimerkkinä siitä mainittakoon, että W1AKY Bostonista 6/3 yhdisti kaksi OIX-7:n puhelua pai-

RADIOAMATÖÖRIT SAAVAT JÄLLEEN TYÖS- KENTELYOIKEUTENSA.

Lähes vuoden vireillä ollut radioamatöörien työskentelylupajuttu sai ratkaisunsa 19 päivänä maaliskuuta kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoittettua liitolle, että sen taholta ei ole enää estettä työskentelyn alkamiseen.

Ei ole varmaankaan ainoatakaan radioamatööriä, joka ei vilpittömällä ilolla tervehtisi tätä ilmoitusta, sillä olihan 7 1/2 vuoden pakollinen toimetttömyys jo pannut monen aprikoidaan olisiko syytä romuttaa vanhat laitteensa ja ryhtyä harrastelemaan jotakin muuta. Ryhtymättä tässä lähemmin selvittelemään ratkaisun saaneen anomuksen eri vaiheita, voimme vain mielihyvän todeta viranomaisemme myötämie-lisen suhtautumisen asiaamme sekä eri henkilöiden ja virastojen asiassa antamat puoltavat ja kiitettävät lausunnot radioamatöörien työskentelystä ja kasvattavasta vaikutuksesta nuorisoon.

Asian käytännöllinen puoli on tiedoitettu kiertokirjeellä kaikille liiton jäsenille ja on oletettavissa että työskentely voi alkaa kaikessa laajuudessaan jo huhti-toukokuun aikana.

Liiton hallitus kiittää kaikkia jäseniään, jotka uskollisesti ovat jaksaneet odottaa nämä monet toimetttömyyden vuodet sekä toivoo, että tositoimien päästyä jälleen alkuun jokainen puolestaan yrittää parhaansa kansainvälisen radioamatööri-mainemme pysyttämiseksi sillä korkealla tasolla, johon ennen solia olimme päässeet.

kalliseen puhelinverkkoon. Mainittuna iltana klo 19 ajoissa Suomen aikaa olikin kuuluvaisuus verrattavissa Helsingin yleisradioaseman voimakkuuteen! Noin 80 % Amerikasta saaduista kuuluvaisuuslukuista on ollut S9. Sensijaan on kuuluvaisuus itäiseen suuntaan (India, Japani, Burma j.n.e.) ollut paljon säännöllisempää, voidaan sanoa säännöllistä, mutta mainittujen asemien voimakkuus ei milloinkaan nouse lähellekään W-asemien numeroita.

Mielenkiintoista on ollut tehdä havaintoja englantilaisten kuuluvaisuudesta 28 Mc alueella. Kysymyksessä on tällöin tavallista lyhyempi aallon hyppyväli (short skip), jonka aiheuttanee ionosferin E-kerros. Pitkämatkaiset yhteydet käyvät F₂-kerroksen välityksellä. Milloin englantilaiset yleensä kuuluvat, kuuluvat ne myös tehosta riippumatta erittäin voimakkaasti ja ilman häipymistä. Suurta eroa ei ole onko kysymyksessä 15 tai 150 W tehoa käyttävä asema. 150 W on muuten suurin nykyisin Englannissa sallittu päätevoimistimen anoditeho.

Suoritettujen kokouksien tarkoitus on ollut saada jonkunlainen likimääräinen eli amatöörimäinen käsitys suurien jaksolukujen käyttömahdollisuuksista nykyisen aurinkoperiodin aikana. Hetki on havaintojen tekoon erikoisen otollinen, sillä joskus vuosien 1947 ja 1948 vaihteessa esiintynyt auringonpilkumaksimi korottaa suurimman käyttökelpoisen jaksoluvun (MUF = maximum usable frequency) arvoa jonnekin 40 Mj/s seuduille. Seuraavaa maksimia saamme jälleen odottaa 10—11 vuotta. — OIX-7 on myös halunnut tuoda maamme nimen esiin erikoisesti amerikkalaisten radioamatöörien tietoisuuteen sinä aikana, jolloin varsinainen amatöörityöskentely maassamme vielä on ollut kiellettyä.

K. S. Sainio.

RADIOSÄHKÖTTÄJÄT JA HUONOKUULOISUUS

Kirj. O. E. Suomalainen.

Radiosähköttäjien ammattikunta ei ole vielä vanha, mutta kuitenkin on heidän joukossaan huonokuuloisuus valittavan yleistä. Valmistuessaan radiosähköttäjiksi heillä kaikilla on kuitenkin täytynyt olla normaali tai normaalia parempi kuulo. Mistä sitten johtuu, että terveet ja yleensä nuorehkot, tämän ammatin harjoittajat menettävät osan kuulostaan ja ovat melkein poikkeuksetta keski-ikään saavuttuaan enemmän tai vähemmän huonokuuloisia?

Se johtuu yksinomaan ammatista ja tarkoitukseni on tässä kirjoituksessa sen todistaminen. Onko tästä todistelusta vastaavaa hyötyä ja voidaanko ennenaikaista huonokuuloisuutta estää? Olen vakuutettu, että jos asiaan kiinnitetään tarpeeksi huomiota ja käytetään hyväksi viimeaikaisia tutkimuksia ja toimessa mahdollisimman täydellisiä apuvälineitä, niin vakavaa tilannetta voidaan tulevaisuudessa parantaa. Kiitos tästä lankeaa uusille teknillisille laitteille ja niille miehille, jotka ovat suorittaneet uusia, uria aukovia meluntorjuntatutkimuksia ja sitä tietä ovat ryhtyneet taisteluun kuuroutta vastaan.

Jotta arvoisat virkaveljet havaitsisivat miten hienorakenteisen aistielimen elinkelpoisena pitämisen puolesta olemme ryhtyneet taittamaan peistä, palautamme mieleen muutamia äänen ja korvan ominaisuuksia.

Äänen kolme määrävää ominaisuutta ovat äänenpaine, korkeus ja väri. Äänenpaine riippuu äänensynnyttäjän rakenteesta ja sen värähtelevien osien heilahduslaajuudesta. Äänenpainetta ei pidä sekoittaa siihen, miten voimakkaana korva tajuaa äänen. Korvan herkkyyshän on eri jaksoluvuille eri suuri ja vaihtelevat nämä ominaisuudet eri henkilöillä. Korva ei tajua kovin heikkoa ääntä eikä myöskään kovin voimakasta, joka vain tuntuu kipuna korvassa. Korvan tajua- ma jaksolukualue on korkeintaan 16—20.000 j/s. Alkoon yllämainittu kuitenkin laimentako mielenkiintoamme korvan ominaisuuksiin, sillä se on ihmeellinen. Korvan herkkyyden on niin suuri, että se tajuaa äänen, jonka synnyttämä paine on n. 0.001 dyneä neliösenttimetriä kohden. Esim kuulokkeen kalvon heilahduksen amplituudin ei tarvitse olla enempää kuin 0.0004—0.000001 mm niin senkin tajuaa normaalikorva.

Vähemmän tarkka on korva äänen väriin nähden, joka riippuu yliaalloista eli harmoonisesta s.t.s. että kun esim. pianolla ja viululla soitetaan sama sävel, ovat niitten äänet kyllä yhtä korkeat, mutta eri väriset.

Hieno laitos se on alasimineen, vasaroineen, simpukkoi-neen ja kaarikäytävineen. Näihin labyrinthteihin vie mielenkiintoisella tavalla saksalainen lääkäri Alfred Peyser kirjasaan "Vom Labyrinth aus gesehen..." (Ilmestynyt Bonniers'in kustantamana vuonna 1942 nimellä "Med strålkastare i labyrinten"). Koska Peyser on tullut kansainvälisestikin tunnetuksi tutkimuksillaan melun vahingollisuudesta kuuloeli-miin, lainaan hänen kirjastaan muutamia kohtia.

Melua on Peyser'in mukaan kahta lajia: häiritsevää ja vahingoittavaa. Näitä edelleen; liikennemelua, asunto- ja virrastohälinää, sekä työn aiheuttamaa melua. Ensimmäiset aiheuttavat vaivaavia häiriöitä, harvoin elimellisiä vahinkoja tai vikoja. Työn aiheuttama melu sen sijaan voi suoranaisesti kokonaan tai osittain turmella kuuloelimen ja aiheuttaa parantumattoman huonokuuloisuuden tahi pahimmassa tapauksessa kuurouden.

Peltiseppäkuurous on tunnettua jo niiltä ajoilta, jolloin työskenneltiin käsin. Koneellistuminen tällä alalla lisäsi kuuroutta nopeasti. Näihin kovan melun edustajiin lasketaan m.m. telakkatyöläiset, jotka työskentelivät paineilmavasa-roilla ja kovaa melua he pitävätkin, sen ovat virkaveljet kuivalla telakalla ollessaan havainneet.

Kaikenlaisesta melusta kaduilla ja asuinkortteleissa on voiteltu ja pidetty suurta ääntä, mutta eikö ole huonnotonta, että vasta viimeaikoina on kiinnitetty vakavaa huomiota siihen meluun, jonka työ aiheuttaa. Asetuksilla on säädetty miten elohopcaa, fosforia, rikkiä ja lyijyä on tehtäessä käsiteltävä, jotta ne eivät tuottaisi vahinkoa ja vaaroja työläisille. Kaasut ja pöly voidaan tuulettajilla poistaa, voidaan kieltää alaikäisten käyttö työssä, rajoittaa naisten työtä ja järjestää suojauksia onnettomuuksien välttämiseksi. Mutta melu? Se tekee edelleenkin joka päivä ääretöntä tuhoaan terveitten ja muuten voimakkaitten ihmisten parissa.

Tämän vuosisadan alussa pani professori Rüpke alulle Solingenin teräskaupungissa tutkimukset, joissa seurattiin eri ammattiryhmien sairastumista korva-, nenä- ja kurkkutau-teihin. Myöhemmin hänen esimerkkiään on seurattu muualla. Lopputulokset osoittivat kaksi tärkeää tosiasiaa, ensiksi; että meluisissa ja voimakasmeluisissa ammateissa 70—75 % työläisistä oli huonokuuloisia, toiseksi; että huonokuuloisuus lisääntyi yhdenmukaisesti työvuosien kanssa.

Allaolevasta taulukosta käy selville äänienergian suhteellisen suuruus sekä äänen voimakkuus phoneissa;

10.000.000.000.000	130	kipua aiheuttava kuuloraja
1.000.000.000.000	120	lentokoneen melu, 4 mtr. etäis. pot- kurista
100.000.000.000	110	työskentely teräslävyillä painevasaroin
10.000.000.000	100	niittaustyö
1.000.000.000	90	vahvat autontorvet
100.000.000	80	erittäin meluisa katu. Maanalainen rautatie
10.000.000	70	vilkaasti liikennöity katu
1.000.000	60	voimakas kopapuhujamusiikki
100.000	50	hiljaakulkeva auto
10.000	40	normaali äänenvoimakkuus puhut- taessa
1.000	30	hiljainen esikaupunkikatu illalla
100	20	katu hiljaisessa korttelissa
10	10	lehtien kevyt kahina puissa
1	0	kuuloraja

Ylläolevasta taulukosta me radiosähköttäjänä vedämme omat johtopäätöksemme. Radiopäivystys kestää 8 tuntia vuorokaudessa ja koko tämän ajan saamme normaalioloissa kuulla kuulokkeissa tahi kopapuhujassa papatusta, joka ei ole edes nautittavaa kuten musiikki. Mutta jos tämä kuunneltava sähkötyö ei olisi pakollista kuunneltavaa, niin se tuskin aiheuttaisi meille sanottavampaa huonokuuloisuutta vuosien kuluessa, mutta asialahan on toisin. Meidän on keskityttävä kuuntelemaan tätä. Ihanteelliset olosuhteet ammatissamme ovat siis sellaiset että joudumme 8 tuntia vuorokaudessa kuuntelemaan ääntä, jonka voimakkuus on noin 60 phonea. Mutta sitten tulevat atmosfääriset, suoranaista kipua

tuottavat häiriöäänäiset ja me emme voi sulkea vastaanotin-tamme kuten yleisradiokuuntelija ukkos-säällä. Ja tällaista kipua korviin aiheuttavaa päivystystyötä saavat varsinkin valtamerialueilla olevat sähköttäjät tehdä vuodesta vuoteen. Ei ole ollenkaan ihme, että niin monet ovat ammatissaan menettäneet kuulonsa. Vasta viime aikoina on melusta alettu pitää melua. Ja radiosähköttäjien on itsensä oltava aktiivisesti mukana tässä melun torjunnassa. Kehittyneen yhteiskunnan sosiaalisena velvollisuutena on huolehtia siitä, että yksilöt säilyttävät työkykyisyytensä mahdollisimman kauan.

Onko sitten olemassa nimenomaan radiosähköttäjien työ-kyvyn säilyttämiseksi mitään teknillisiä apuneuvoja? Tähän asti ei ole ollut, mutta mikäli olemme kuulleet, on Yhdysvalloissa kehitetty aivan erikoinen kuulokemalli uusien periaatteiden mukaan. Se on stetoskoopinomainen, kevyt keino-hartsista valmistettu kuuloke, jonka mikrofonirasia on leuvan alla ja tästä johdetaan putket korviin. Ne asetetaan korvakäytävään eivätkä näinmuodoin paina korvalehteä eli ulko-korvaa. Suuri hermoja ja kuuloeleimiä säästävä asia sekin. On itsestään selvää, että mahdolliset uudet laitteet voivat pienentää työn rasittavuutta, mutta nämä eivät kuitenkaan poista voimakkaita, äkillisiä ilmastollisia ja muita häiriöäänäisiä, joitten jatkuva ääniärsytys kykenee vahingoittamaan kuulohermoja.

Paisi sitä, että radiosähköttäjien työvälineet aiheuttavat vahingollista melua joutuu hän, kuten muutkin merenkulkijat, elämään elämää, joka on meluisaa. Muistakaamme vain pitkiä telakka-aikoja, koneitten ja nostureiden aiheuttamaa pauketta ja merellä sumusireenin ulvontaa ja koneitten ainaista kolinaa.

Viime aikaisissa, koe-eläimillä suoritetuissa laboratorio-tutkimuksissa on havaittu "korvalabyrintin" hienoissa elimissä sairaalloisia muutoksia kun koe-eläin on asetettu epätavallisen voimakkaan tahi pitempiäaikaisen äänen vaikutuksen alaiseksi ja jolla äänellä on ollut määrätty jaksolukunsa. Sairaalloisia muutoksia on silloin esiintynyt kokeen objektilla määrättyssä korvasimpukan osassa ja ovat ne havaitut selvästi mikroskooppisissa tutkimuksissa. Samaa on todettu myös kuuroksittuneitten työntekijöiden ruumiinavauksissa ja on voitu nähdä että sisäkorva on vahingoittunut suoraan ja parantamattomasti työmelun johdosta.

Tämänkaltaiset tutkimukset pani alulle Hamburgin Yliopiston korvatautiopin professori Karl Wittmaack. Hänen kehittämiensä teorian mukaan "maääännet" — maantärinä aiheuttaa myös organismissamme muutoksia. Maantärinän suhteen on suoritettu mittauksia ja kokeiltu elollisilla olennoilla. Erään korkean talon kattoparvekkeella olivat horisontaaliset maantärinän amplituudit 0.037 cm ja eräs jaksoluku 2.5 hz niin voimakas, että pitempi oleskelu siellä osoittautui mahdottomaksi. Saman havainnon on tehnyt amerikkalainen Donald A. Laird, joka antoi useamman viikon ajan koehenkilöitten nukkua vuoteissa, jotka sähkömotorista tietä saatettiin heikosti heilahtelemaan; ärtymystila oli seurauksena.

Täten on oikeus olettaa, että joskin tavallista voimakkaamat tahi pitkäaikaiset ilmaäänäiset ensisijaisesti vaikuttavat haitallisesti työntekijän korvaan, niin myös maääänillä — maantärinällä on osuutensa. Ja edelleen, että ilmaäänäiset, jotka muutoin eivät olisi haitallisia, voivat siksi tulla jos ruumiin organismin vastustuskyky on tärinän johdosta alentunut.

Näin merenkulkijan kannalta tarkastellen pitäisi siis kaiken edelliselostetun mukaan radiosähköttäjän ja konehuoneen välittömässä läheisyydessä asuvien konemestareitten kuulon

J.M. 28 Mc ALUEELLA

OIX-7 sattui saamaan maaliskuun alkupuolella yhteyden W1UC kanssa 28 Mc alueella. Amerikkalainen oli virittänyt lähettimensä melko tarkoin 29 Mc kohdalle, josta syystä epäilin olevan kysymyksessä jaksolukumodulatiota käyttävän aseman. Tiesin amerikkalaisten JM-alueen alkavan sanotusta jaksoluvusta ja lisäksi tuntui puhe olevan hyvin puuromaista vastaanottimen ollessa aivan vireessä kantoaallon jaksoluvulle. Hiukan sivuun viritettäessä puhe kirkastui ja selveni normaaliseksi.

Vastaukseksi kysymykseeni tulikin: "Yes, we are using narrow-band frequency modulation". Puhelias amerikkalainen innostui pitkään selostamaan lähettimensä rakennetta. Sen saa lukija selväksi QST:n tämän vuoden tammikuun numeron sivulta 11, jossa on selostettu Sonar-nimisen tehtaan amatööreille suunnittelema kiteellä ohjattu JM-ohjain. Aluksi

olla ärsytyksille alttein ja samalla vaarallisin. Laivan koneiston pyöriminen aiheuttaa paitsi melua ja kolinaa myös värähtelyitä koko joukon, joihin resonanssiteorian mukaan yhtyvät laivan massiivisimmatkin kappaleet ominaisvärähdysluvuillaan. Nämä voivat olla siksi heikkoja, että niitä ei voi tajuta ilman teknillisiä apuvälineitä ja siten ne voivat pitempiäaikaisesti vaikuttaessaan heikentää kuuloa ja aiheuttaa kuuloherman välityksellä hermostollisia häiriöitä. Mutta ne voivat olla myös voimakkaita, selvästi havaittavia, jotka pahalaatuisissa resonanssitapauksissa aiheuttavat jo valmiissa laivassa rakennevikoja tahi huomattavia häiriöitä. Olemmehan kaikki kuulleet englantilaisesta valtamerialueesta, joka piti valmistuttuaan purkaa, koska laivan kone ja runko joutuivat resonanssiin useammillakin jaksoluvuilla uhaten särkeä koko upeuden.

Mielenkiintoista olisi tässä yhteydessä ryhtyä tutkimaan, mistä johtuu esim. se, että huonokuuloinenkin ylikonemestari havahtuu heti laivakoneen seisautuessa ja ryntää konehuoneeseen, mutta tilanpuute ei sitä salli.

Kovameluisessa työssä olevat työntekijät ovat suojattava teknillisesti siten, että tärinä ja melu supistetaan mahdollisimman vähiin ja tässä työssä on työntekijäin itsensä oltava mukana muulla tavoin kuin tukkimalla korvansa pumpulilla kuten tähän asti on tapahtunut.

Eristystekniikkaa on viime aikoina kehitetty määrätietoisesti ja tarjoaa se monipuolisen työnsaran tiedemiehille, insinööreille ja lääkäreille. Että työ kannattaa, se on jo pätevästi todistettu.

Surullinen on vain niitten kohtalo, jotka jo aikaisemmin ovat menettäneet kuulonsa. Useimmissa sivistysmaissa on nyttemmin määrätty asetuksilla korvaukset vaikeimmissa kuulonmenetystapauksissa, mutta vaikka se on yhteiskunnan sosiaalinen velvollisuus, niin se ei riitä. On käytävä sarvista härkää kiinni ja eliminointava melu ja siten nostettava työn-suorituksia ja ylläpidettävä työkykyisyyttä. Merenkulkijat, jotka yleensäkin pyritään unohtamaan, ovat vaararajan, 90—100 phonea, yläpuolella.

Radiosähköttäjien kuulon säilyttämiseksi on olemassa muutamia teknillisiä apuvälineitä, joskaan ne eivät suinkaan ratkaise itse problemaa.

Konemestareitten tilanne on lohdullisempi. Asuivatpa he kuinka lähellä pääkoneetta tahansa, voidaan heidän astuntonsa eristää melua vastaa jo nyt ja tulevaisuudessa uusia laivoja rakennettaessa, koska asiantuntija-apua on saatavissa.

ERÄITÄ HAVAINTOJA AMATÖÖRIALUEILTA

Harvalle amatööreille sattuu sellaista tilaisuutta, että hän voisi jatkuvasti tarkkailla tilannetta eri jaksolukualueilla, joilla amatööri liikennettä voidaan harjoittaa. Kun tauti paisi allepainetun vuoteeseen, tuli aika pitkäksi siinä loikoillessa. Silloin päätin, että nytpä kerrankin tilaisuuden tullen kuunnellaan miltä huike qso-metsästysmailla kuulostaa, kun sitä pitemmän aikaa yhtämittaa seuraa. Niinpä sitten nostatin vanhan uskollisen Hallicrafterini sämkyni viereen ja aloin käännellä nuppeja ja ratteja. Noin viikon ajan kestäneen kello 08 ja 22 välisen kuuntelun perusteella näyttää tällä tilanteen seuraavalta:

3,5 mc: Alue tuntuu amatööreistä tyhjältä. Sunnuntaisin voi päivällä kuulla jonkun SM-aseman sekä pari tanskalaista, jotka käyttävät väliin puhettakin, mutta useimmiten sähköttämällä keskustelevat. Yhden kerran kuulin iltapäivällä yhden HB-aseman, mutta en muista sen kutsua enää kun kadotin paperin, johon olin kutsun merkinnyt. Alueella kuuluu usein sointusähkötystä käyttäviä asemia, jotka lienevät sotilasasemia, mutta on alueella toiminnassa myös joitakin radiopuhelinasemia.

7 mc: Voi sitä hullunmyllyä. Jos tämä alue ennen sotaa oli sekainen, niin nyt se vasta sitä on moninverroin. Ilmeisesti tästä johtuen ovatkin jotkut amatöörit keksineet itselleen uuden alueen, sillä olen kuullut useiden, varsinkin vfo:ta käyttävien ja itseherättävien työskentelevän 6,8—6,9 mc:n vaiheilla, jossa on pieni rauhallisempi alue. Koko alue on yleensä niin täynnä kaupallisia ja bc-asemia, että niiltä on jäänyt rauhaan vain 10—20 jakson levyinen alue 7000 ja 7050 jakson välille. Tähän rakoon ovat sitten pakkautuneet

synnytetään vaihemodulatio, joka pienjaksopuolen korjauspiirin avulla muutetaan tunnetulla tavalla jaksolukumodulatioksi. Juuri tällainen ohjain oli W1UC:llä, joka oli sen ostanut 39 dollarilla.

En ollut mainittuun QST:n artikkeliin kiinnittänyt aikaisemmin huomiota, mutta vielä yhteyden aikana hain lehden esiin ja W1UC:n opastuksella sain heti käsityksen asiasta. Kysyessäni miksi hän oikeastaan käytti JM:ta sain vastaukseksi, että *JM ei aiheuta mitään häiriöitä lähellä asuvien yleisradiokuuntelijain vastaanottimissa*. Tämä on todella tärkeä seikka, joka kaupungissa asuvien suomalaistenkin radioamatöörien on visusti otettava huomioon tulevaisuuden varalta.

Toinen melkoinen etu on se, että lähettimien rakenne yksinkertaistuu ja halpenee, sillä kallista ja tehoa kuluttavaa amplitudimodulaattoria ei tarvita. Todellisia ja paljon mainostettuja JM:n etuja ei luonnollisestikaan saada esiin tavallista AM-liikennevastaanotinta käytettäessä. Olin kuitenkin toteavinani, että W1UC tuli tavallista tasaisemmin t.s. häipyminen oli ehkä vähäisempää kuin muita asemia kuunnellessa. Mitään teoreettista syytä ei tällaiseen kyllä pitäisi oleman.

Paria päivää myöhemmin sattui jälleen yhteyks JM-aseman kanssa. Se oli W2CZV, joka käytti samanlaista Sonar-ohjainta. Sama epäselvä "puputus" jos vastaanotin viritettiin tarkoin kohdalleen.

Tällä alueella kuunnelleet amatöörit ovat varmasti todeneet 29—30 Mj välillä varsin pahan häiriön, joka leviää laajalle ja on sävyllään kuin ICW. Aluksi olettivat helsinkilä-

päällekkäin melkein kaikki La Oz ja SM-asemat, jotka viimeksimainitut käyttävät fonea. Usein vieläpä duplexina. Täytyy muuten ihailia ruotsalaisten vetimää, sillä niillä on äänen laatu aina erittäin loistava. Kuuluvaisuus on täällä usein niin voimakas, että S-mittari lyö reilusti tappiin. Selvää on, että siellä täytyy myös olla tokua hännässä, jos moisen äänen päästää. Hätkös heillä kun halvalla saavat amerikkalaisten sotajäämistöä. Siellähän saa ostaa vaikka kokonaisen täydellisen aseman ja monet asiamiehet tyrkyttämällä tyrkyttävät kaikenlaista hienoa tavaraa, jollaista meikäläinen ei ole voinut unissakaan kuvitella. Niin, mutta minunhan piti vielä pakista tästä alueesta. Kyllä se niin on, ettei sillä enää koskaan oteta dx:iä muuten kuin onnettaren jostain erinomaisesta oikusta.

14 mc: Tämä alue tuntuu nyt melkein yhtä sekaiselta kuin 7 mc ennen sotia, mutta tämä sekavuus ei niin paljon johdu kaupallisista ja bc-asemista, sillä edellisiä on vain pari ja viimeksimainittuja 3—4. Suurimpana syynä ovat ne omituiset sähköiset häiriöt ja ilmiöt, jotka muun muassa aiheuttavat, että ison osan päivästä voi kuulla samanaikaisesti eurooppalaisia ja ulkoeurooppalaisia. Toisinaan voi alue sulkeutua keskellä päivää pariksi tunniksi, mutta toisinaan se jo aamusta alkaen on avoinna noin kello 18—20 asti, jolloin asemien äänet käyvät utuisiksi ja pian häipyvät kokonaan. Usein olen alueella kuullut omituisia ritinää ja sähinää, jollaista muualla alueella ei ole lainkaan tai ajoittain hyvin vähän. Tuollaisia sähköhäiriöitä en ole havainnut lainkaan 28 mc:llä.

28 mc: Tämä alue näyttää olevan amatöörien luvattu maa. Se on harvoin päiväsaikaan kiinni ja avoinna ollessaan yle-

set sen olevan luonteeltaan vain paikallisen, mutta sitten selvisikin, että se kuuluu myös Keravalla, Vaasassa ja Kuopiossa. Jotkut aavistivat sen tulevan Englannista, vieläpä eräs esitti syyksi auringon aiheuttaman avaruudesta tulevan säteilyn.

Allekirjoittanut tiedusteli 16. 3. asiaa englantilaiselta G5ZT, joka mainitsi saman häiriön haittaavan heitäkin, vieläpä selitti syynkin. Kysymyksessä on Englannin rannikolle järjestetty radiopurjehduspalvelu, jota käyttävät sekä lentokoneet että laivat. Menetelmää en tarkemmin tunne, mutta vaatii se useampia lähetysasemia ja on se kuuleman mukaan hyvin tarkka. Impulssimenetelmää käytetään ja on huipputeho 1.000 kW. Jaksolukuja on useita ja mainitsi G5ZT niistä 25,3 ja 29,2 Mj/s. Sanoi näkevänsä yhden tällaisen aseman mastot ikkunastaan ja vakuutti häiriön omalta kohdaltaan olevan valtavan. Häiriö esiintyy myös yleisradioaalloilla lähiympäristössä ja on siitä valitettu, mutta tuloksetta. Ilmailuministeriö omistaa asemat.

*

Amerikkalaiset ovat saaneet käyttöönsä n.s. 11 m alueen, jonka rajat ovat 27185—27455 kj/s. Se on alunperin varattu teollisuuden kuumennuslaitteita ja lääketieteellisiä kojeita varten ("QRM apparatus"), joille F.C.C. on määrännyt jaksoluvun 27320 kj/s $\pm$ 0,5 %. Joukko amerikkalaisia amatööriasemia onkin ollut tällä alueella kuultavissa myös Suomessa, vaikka jäänevätkin useimmiten vastausta vajaan kun varsinainen 28 Mc alue on hyvässä kunnossa.

K. S. S.

VAHDINVAIHTO.

SR:n entinen puheenjohtaja
ja liiton uusi kunniajäsen
Yrjö Luomanmäki.

SR:n uusi puheenjohtaja
Martti Tuhkanen.

Kuluvan toimintavuoden alussa tapahtui Suomen Radiosähkötajaliiton johdossa vahdinvaihto, liiton monivuotisen puheenjohtajan yliaassistentti Yrjö Luomanmäen luovuttaessa tällöin puheenjohtajan tehtävät liiton viimevuotiselle varapuheenjohtajalle, liikennetarkastaja Martti Tuhkaselle.

Herra Luomanmäki on erittäin ansiokkaasti hoitanut tätä tärkeää tehtävää liitossa yhtäjaksoisesti viimeiset 9 vuotta. Kun hän lisäksi välittömästi ennen puheenjohtajakseen tuloaan oli 10 vuotta liiton varapuheenjohtajana ja sitä ennen vielä 4 vuoden aikana liiton johtokunnan varajäsenenä, tuli hän toimineeksi SR:n johtokunnassa yhteensä 23 vuotta. Jo tämä merkittävän pitkä työpäivä on omiaan osoittamaan sitä harrastusta ja innostusta, jota hra Luomanmäellä on jatkuvasti riittänyt hänelle rakkaaksi käynnystä omaa ammattiliittoonsa kohtaan. Lioittelematta voidaankin sanoa, että hänen toiminnallaan liiton johdossa on ollut suorastaan ratkaiseva merkitys koko liiton tähänastiselle kehitykselle ja menestykselle kuluneen neljännesvuosisadan aikana. — Kiittollisuuden osoitukseksi hänen asioistaan liiton hyväksi nimitettiin hra Luomanmäki SR:n ylimääräisessä kokouksessa viime helmikuun 23 päivänä liiton kunniajäseneksi.

Se vankka asema, minkä liitto tähänastisella toiminnallaan on saavuttanut ja se sisäinen eheys, joka liiton toiminnassa alunperin on ollut luonteenomaista, on omiaan helpottamaan liiton jatkuvaa menestyksellistä kehitystä puheenjohtajan nuijan siirrettyä nyt hra Tuhkaselle, jolla, huomioonottaen hänen tähänastisen toimintansa sekä harrastuksensa liittoamme kohtaan, on kaikki edellytykset tämän vaativan tehtävän menestykselliseen hoitamiseen.

E. K.

sä loistokunnossa. DX:iä kuulee hyvin usein, mutta merkittävää kyllä melkein yhtä usein G- ja F8-asemia, joilla viimeksimainituilla on usein tänne hyvin kuuluvat puhe-asemat. Myöskin pari italialaista kuuluu olevan äänessä sekä puheella että sähköttään. W:tä kuulee yllättävän vähän mutta sensijaan kyllä usein VK3, ZL, K6, VE ja VO6-asemia. Alue aukeaa täällä nykyään siinä puolen päivän aikaan ja on keliä yhtämittaa aina kello 17 tienoille asti, mutta jo noin kello 16 aikaan häiritsee usein aivan ilmiömäisen nopea fading.

Tavattessani hiljakkoin OH2NQ:n, hän kertoi käsityksensä, että kun tästä taas joskus päästään cetteriä kiusaamaan, niin kyllä silloin pitää joka pojalla olla VFO, sillä ilman ei pärjää, koska ns. yksikanavajärjestelmä on päässyt valtaan. Olen nyt koettanut tarkata miten asia on, ja kyllä minun täytyy myöntää, että 2NQ on oikeassa. Sillä melkein sään-

KOKEMUKSIA JA KUULTUA
14 MJ:n ALUEELTA.

Suurella kiinnostuksella luin OH4NF:n kirjoituksen Radio OH:n numerosta 5—6. Oli mielenkiintoista tutustua hänen dx-luettelonsa ja verrata sitä omiin muistiinpanoihini. Monta tuttua kutsua löysin joukosta, mutta monta oli tuntematonta. Varsinkin kiintyi huomioni XZ, ZD8, ZE1, XE, CN ja VS4 kutsuihin. Kaikki kunnioitus!

Tulin ajatelleeksi, enkö minäkin voisi laatia lehtemme pientä luetteloa kuulemistani asemista; ehkäpä se, toimittamme rajoituksissa kuunteluun, kiinnostaisi varsinkin liittomme nuorimpia jäseniä, jotka voivat verrata tuloksiansa omiinsa.

Kuunteluolosuhteet eivät tosin täällä Helsingin keskustassa ole niin hyvät kuin esimerkiksi rauhallisemmalla maaseudulla. Varsinkin 28 mj:n alueella häiritsevät autojen sytytyslaitteet melko laajalla säteellä erittäin pahasti, jonkinverran myös raitiovaunut. 14 mj:lla eivät nämä häiriösyntytäjät pahasti vaikuta. Sensijaan on minulla tällä alueella ollut ilo tutustua eräseen kirottuun moottoriin, joka on pahasti vaikeuttanut kuuntelua. Lähtövelaisuudessa saan erän amerikkalaista 300 ohmin antennin alusteluokaapelia, niin kutsuttua Amphemol-kaapelia. Tällöin häiriötilanne toivottavasti paranee.

Kaapelin rakenne on seuraava: Kaksi rinnakkain, esim. 1/2 tuuman päässä toisistaan (vaihtelee eri tyypeillä), kulkevaa 1/8 tuuman kuparikaapelia on puristettu korkealuokkaisen, kimmoisen ja läpikuultavan kristallin sisään muodostaen liitteen nautaan. Rakenne on täysin säikekstävä. Sille on annettu hieman epämielilyttävä, mutta muotoa selvittävä nimitys: "lapamato". Tämä "lapamato" on korkeinta muotoa Amerikassa. Ehkäpä tulen olemaan ensimmäinen "lapamatoamatoori" Suomessa, mutta eihän pidä nuolaista ennenkuin tipahtaa.

Vastaanottimeni on NC-100 XA, varmaan monelle tuttu mylly. Minulla ei ole ollut tilaisuutta verrata sitä muihin vastaanottimiin, mutta mielestäni se täyttää hieman suuremmatkin vaatimukset. Kidefilttereineen se on huomattavasti parempi kuin armeijan VRLK, jonka kanssa aikoinani tein tuttavuutta.

28 mj:n alue on nyt auki, joten siellä on hyvin vilkasta toimintaa. Varsinkin englantilaiset työskentelevät hyvin paljon puheella, häiriten siten ikävästi sähkötysvastaanottoa.

14 mj:n alueella tulee asemia milloin, miten ja kuinka paljon tahansa. Tässä muutamia tämän alueen dx-otteita:

26. 9. 2215 gmt CE3DZ qsa 4, 12. 9. 2218 gmt CX1CX qsa 3, 24. 9. 2234 gmt CXuFY qsa 4, 2246 gmt CX1DZ qsa 3, 5. 10.

nöllisesti, kun joku vetää cq:tä kuulee jonkun vääntävän VFO:nsa samalle aallolle ja huutavan siinä kunnes saa sen tarkasti samaan ja alkavan sitten vastata samalla aalloilla. Näin voi toisinaan kuulla dx:ienkin molemmipuolisen työskentelyn, sillä tavallisesti vastannut asema kuuluu tänne samoin kuin cq:tä huutanutkin. Todisteena siitä, miten suuren suosion VFO on saanut, on se, että on suunniteltu erityisen lyhennyksen käyttöä cq:n yhteydessä, jotta siihen vastaava asema tietää, että kutsuva asema kuuntelee ainoastaan omalla jaksoluvullaan tai plus-miinus 10 jaksoa. Tätä kirjoittaessani en tiedä, onko tällainen lyhenne jo vahvistettu, sillä QST:tä en täksi vuodeksi saanut valuttanut puutteen vuoksi tilata, ja vain siitä voisi sen saada tietää. Mutta ehkä Toimitus tietää?

OH1NS.

†

13. päivänä tammikuuta kuoli Tampereella pitkäaikaisen sairauden murtamana radioteknikko Martti P. Ruuskanen, OH3NU. Hän oli syntynyt 4. 5. 1915 Längelmäellä. Suoritettuaan Tampereen Teknillisen Koulun heikkovirtakurssin vuonna 1935 hän perusti useita radio- ja sähköliikkeitä Tampereelle toimien mm. Sähkö-Tähkeen toimitusjohtajana kuolemaansa saakka. Ruuskasessa menetti SRAL yhden innokkaimmista jäsenistään. SRAL:iin liittyi vainaja 23. 1. 1932.

2322 gmt EK2AZ qsa 3, 13. 9. 1804 gmt FA3JY qsa 3, 15. 11. 2140 gmt FA3LO qsa 5, 17. 12. 2255 gmt FF8WN qsa 5, 26. 9. 2207 gmt FM8AC Martinque qsa 3, 15. 11. 2147 gmt FU5DB New Hebrides qsa 4, 17. 12. 2303 gmt HH3L qsa 3, 12. 9. 2226 gmt IJK3CX qsa 3, 24. 9. 2237 gmt HK1AB qsa 3, 27. 12. 2230 gmt J3AAD qsa 4, 17. 12. 2231 gmt KA1ZU qsa 3, 12. 9. 2209 gmt LU5BT qsa 5, 2239 gmt LU3EL qsa 5, 24. 9. 2225 gmt LU6AF qsa 3, 26. 9. 2220 gmt LU8EN qsa 4, 2229 gmt LU6DJK qsa 4, 7. 10. 2005 gmt LU7AZ qsa 3, 19. 10. 2223 gmt LU5CB qsa 3, 5. 11. 2139 gmt LU9EV qsa 5, 22. 9. 2147 gmt OQ5AV Leopoldville qsa 3, 2158 gmt OQ5CE qsa 3, 23. 9. 2015 gmt OQ5BA Elisabethville qsa 3, 8. 9. 0038 gmt PY6AG qsa 3, 24. 9. 2248 gmt PY9AC qsa 4, 26. 9. 2237 gmt PY4JG qsa 4, 6. 11. 2121 gmt PY4BR qsa 5, 16. 12. 2128 gmt PY1GJ qsa 4, 17. 12. 2313 gmt PY1IN qsa 3, 27. 12. 2215 gmt PY2CD qsa 5, 11. 9. 1721 gmt UA9CB qsa 4, 29. 9. 1103 gmt UA9DP qsa 5, 12. 11. 2132 gmt UAOKAA qsa 4, 15. 9. 0217 gmt VE1CD qsa 4, 0223 gmt VE4RO qsa 4, 24. 9. 2245 gmt VE1TL qsa 4, 2301 gmt VE1QP qsa 3, 28. 9. 2321 gmt VE8MF qsa 4, 5. 11. 2007 gmt VE3BDX qsa 4, 6. 11. 2125 gmt VE4KZ qsa 3, 7. 11. 2117 gmt VE8NY qsa 3, 2123 gmt VE4KU qsa 4, 2126 gmt VE1QI qsa 3, 8. 11. 2146 gmt VE5CZ qsa 5, 9. 11. 2128 gmt VE4 TX qsa 4, 12. 11. 2143 gmt VE8ME qsa 5, 17. 12. 2250 gmt VE1KF qsa 4, 2. 1. 47 1025 VK3ABW rst 548, 4. 11. 2020 gmt VO6K qsa 5.

W:tä on luettelossani toistasataa, joten niitä en tähän liitä. Mainittakoon vain kaksi uusimman ryhmän edustajaa: 15. 9. 0242 gmt WORXB qsa 4, 19. 10. 2225 gmt WOJRI qsa 3, 5. 10. 2315 gmt Y16C qsa 4, 24. 9. 2220 gmt YV5AN Caracas qsa 5, 5. 11. 2131 gmt YV5AP qsa 3, 7. 9. 2201 gmt ZC1AR qsa 5.

Olen nyt kertoillut kokemuksiani etupäässä tilaston muodossa. Huolimatta siitä, että sanotaan tilaston olevan kuivaa, toivon sen kiinnostavan meikäläisiä asianharrastajia. Olen käyttänyt ainoastaan kuuluvaisuusnumeroa qsa, sillä vasta vuoden alusta siirryin rst-järjestelmään. Jos aikaa ja tilaa riittää kirjoituksilleni, keiron myöhemmin rst-kokemuksia 28 mj:n alueelta. Täytyyppä ensin keräillä jonkinverran aineistoa. Siispä, kaikille 73 es best dx-ist luck!

Rurik Lönnroth OH2AQ

SRAL:n VUOSIKOKOUS

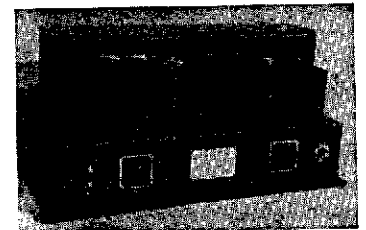
pidettiin 2 päivänä maaliskuuta 1947 Helsingissä ravintola Sateenkaareissa.

Kokous oli kerännyt kaikkiaan 77 liiton jäsentä ympäri Suomea. Kokouksen puheenjohtajan nuija uskottiin jälleen käyttöpäällikkö K. Viljo Virtasen varmoihin käsiin, ties kuinka monennen kerran. — Liiton puheenjohtaja, dipl.ins. V. E. Kilpinen avasi kokouksen todeten, että liitto yhä pysyy elinvoimaisena huolimatta siitä, ettei varsinaisesta toiminnasta vielä ole mitään varmaa tietoa. Tämän jälkeen selosti liiton sihteeri A. Häkkänen työskentelylupajutun eri vaiheita sekä anomuksen kiertokulkua eri virastoissa. Kun vuosikertomus oli luettu sekä taloudenhoitaja esittänyt tilikatsauksen ja tilintarkastajain lausunnon, kokous myönsi, noin 40 käytetyn puheenvuoron jälkeen, liiton entiselle hallitukselle tili- ja vastuuvapauden varauksetta.

Kuluvaa vuotta varten valittiin hallitus, joka äänestyksen jälkeen sai seuraavan kokoonpanon: puheenjohtaja, dipl.ins. K. S. Sainio, varapuheenjohtaja, dipl. ins. V. E. Kilpinen. Hallituksen varsinaiset jäsenet dipl.ins. K. Ahti, dipl.ins. L. Antman, hra T. I. Leiviskä sekä hra A. Häkkänen. Varalle: herrat V. I. Eloranta ja O. A. Pätäri. Tilintarkastajien vastuunalaista tehtävää määrättiin hoitamaan dipl.ins. J. Kurikka ja hra E. Stenholm, varalla herrat Frans Mäkelä ja T. Lilja.

K. Viljo Virtanen totesi lopuksi, ettei vuosikokoukselle oltu jätetty muita asioita, löi nuijalla pöytään sekä kehoitti kaikkia jäseniä naisineen saapumaan illalla samassa paikassa pidettävään illatsiin.

Kokouksessaan 25. 3. 1947 valitsi liiton hallitus sihteeriksi ja taloudenhoitajaksi hra A. Häkkäsen.

RADIOLAITE OY

HELSINKI P - SILTASAARENKATU 1

Puhelimet: 74974 ja 74444

VALMISTAA muun muassa:

**VAHVISTAJIA
TASASUUNTAJIA
MUUNTAJIA**

Varastossamme erilaisia radiotarvikkeita

50 VUOTIAITA.

50 VUOTTA täyttää huhtikuun 22 p:nä 1947 radiosähköttäjä Väinö Hannes Saarela. Hän on syntynyt Rymättylässä ja käynyt VI lk. Turun suom. lyseota. Suoritettuaan II lk. kansainvälisen radiosähköttäjäututkinnon 14. 4. 1927, on hän toiminut kauppalaisähköttäjänä eri laivoissa yhteensä n. 16 vuotta.

Huhtikuun 15 p:nä 1947 täyttää radiosähköttäjä Jarl G. Waldemar Ahlblad 50 VUOTTA. Radiosähköttäjä Ahlblad on syntynyt Kiukaisissa, tullut ylioppilaaksi Pietarsaaren ruots. yhteiskoulusta ja suorittanut II lk. kans. välisen radiosähköttäjäututkinnon 1. 6. 1928, josta alkaen on toiminut laiva-radiosähköttäjänä.

SR:n YLIMÄÄRÄINEN LIITTO-KOKOUS.

pidettiin helmikuun 23 p:nä 1947 Klaus Kurjessa Helsingissä alkaen klo 14.35. Läsnä oli 24 jäsentä, joiden lisäksi 12 oli edustettuina valtakirjoilla. Liiton puheenjohtaja hra Martti Tuukkanen avasi kokouksen. Kun oli todettu, että kokouskutsu oli tiedoitettu jäsenille sääntöjen edellyttämällä tavalla, katsottiin kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin hrat O. Suomalainen ja O. Ääri ja valtakirjojen tarkastajiksi hrat E. Tamminen ja G. Ertomaa.

Kun kokouksen työjärjestys oli hyväksytty luettiin edellisen vuosikokouksen pöytäkirja sekä pöytäkirjan liitteessä ole-

vat, vuosikokouksen hyväksymät liiton uudet säännöt, jotka yksimielisesti hyväksyttiin huomautuksitta.

Kiitollisuuden osoitukseksi pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta toiminnasta liiton hyväksi nimettiin hra Yrjö Luomanmäki, joka kuluvan toimintavuoden alussa jätti puheenjohtajan tehtävät toisiin käsiin, yksimielisesti liiton kunniajäseneksi.

Liiton sihteeri selosti kokoukselle laivaradiosähköttäjiä uudesta työehtosopimuksesta käytyä palkkanuovotteluja ja saavutettuja tuloksia ja puheenjohtaja liiton toimenpiteitä valtion viran tai toimen haltijoina olevien jäsenten palkkojen koroitusten aikaansaamiseksi. Toimenpiteet hyväksyttiin.

Hyväksyttiin IFR:ltä saapunut ehdotus, että toukokuussa USA:ssa pidettävään kansainväliseen radiokonferenssiin valitaan IFR:n edustajaksi sen presidentti Mr. H. J. Perkins.

Tämän jälkeen virisi Jaaja keskustelu SR:n liittymisestä johonkin keskusliittoon, käytettyjen puheenvuorojen lukumäärän noustessa lähes kolmeenkymmeneen. Useimmat kannattivat Suomen Merenkulkijaliittoon liittymistä mikäli sellainen perustetaan tai sitten Suomen Teknillisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliittoon liittymistä. Kun keskustelu oli loppuunsaorittettu, toimitettiin asiasta äänestys seuraavalla tuloksella.

1) Johtokunnalle annettiin valtuudet liittyä heti Suomen Merenkulkijaliittoon, mikäli sellainen perustetaan. Päätös oli yksimielinen.

2) Henkisen Työn Keskusliittoon liittymisen ja liittymisen lykkäämisen puolesta ei annettu yhtään ääntä.

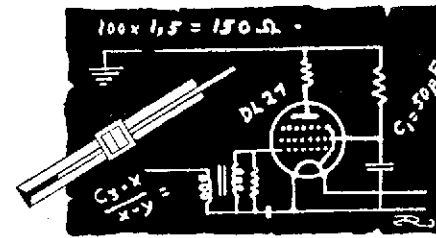
3) Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliittoon (SAK:hon) liittymisen hylättiin 28 äänellä; heti liittymisen puolesta ei annettu yhtään ääntä; liittymisen lykkäämistä äänesti 6 jäsentä.

4) Suomen Teknillisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliittoon (STTK:hon) heti liittymisen puolesta annettiin 12 ääntä; liittymisen lykkäämisen puolesta 22 ääntä; liittymisen lykkäämisen puolesta ei annettu yhtään ääntä.

Äänestyksen tulokseksi tuli siis, että Suomen Merenkulkijaliittoon liitytään heti jos se perustetaan. HTK:hon ja SAK:hon liittymisen hylättiin kokonaan. STTK:hon liittymisen lykätään.

Johtokunnalle annettiin evästyksiksi ottaa yhteys STTK:hon tarkempien liittymisehtojen ja erikoisesti SR:n omatoimisuuden säilyttämismahdollisuuksien selvilleaamiseksi STTK:n jäsenjärjestönä, jotka tiedot saatuaan johtokunnan olisi annettava asiasta ehdotuksensa seuraavalle vuosikokoukselle.

Hra E. Hakulisen alustuksen perusteella keskusteltiin tilanteesta rannikkoradioasemilla, kun niille valtion kestävämmän palkkapolitiikan vuoksi on viime aikoina oltu pakotettuja ottamaan II luokan radiosähköttäjiä vaikka pätevyysvaatimuksena on I luokan tutkinto, jonka johdosta ammattitaso näillä asemilla on huolestuttavasti laskenut. Keskustelun tuloksena katsottiin, ettei liitto suoranaisesti voi kieltää II luokan tutkinnon suorittaneita jäseniään ottamasta ylimääräisen sähköttäjän toimia rannikkoradioasemilla, jollaisissa viroissa heitä nykyään on, mutta toivottiin II luokan tutkinnon suorittaneiden jäsenten sekä oman että yhteisen edun vuoksi tästä lähtien kieltäytyvän ottamasta toimipaikkoja, joihin pätevyysvaatimuksena on I luokan tutkinto. Samalla todettiin tilanteen jo nyt kehnon palkkauksen vuoksi kehittyneen sellaiseksi, ettei rannikkoradioasemille enää tahdota saada tarvittavia vaaditun pätevyyden omaavia sähköttäjiä ja että useimmat vanhemmista näillä asemilla olevista radiosähköttäjistä ovat parhaillaan aikeissa siirtyä muualle.

UUTTA
SUUNNITELLESSANNE

tai vanhaa parannellessanne
huolehdimme tarpeellisista

RADIO- JA
SÄHKÖTARVIKKEISTA

HELSINKI

RIKHARDINK.1.

3 1 8 0 7

G. E. F. Albrecht kuollut.

Tammikuun 31. päivänä kuoli Helsingissä posti- ja lennätinlaitoksen ent. pääjohtaja G. E. Albrecht. Hän oli syntynyt Viidissä v. 1874. Postilaitoksen pääjohtajaksi hänet nimitettiin v. 1919. Kun lennätinlaitos v. 1927 yhdistettiin postilaitokseen, hän tuli posti- ja lennätinlaitoksen pääjohtajaksi, josta virasta v. 1943 erosi täysin palvelleena.

Lopuksi päätettiin, mikäli huoneistokysymys vielä saadaan järjestetyksi, pitää vappujuhla. Liitolle valittiin huvitoimikunta, joka yhdessä liiton Naisyhdistyksen kanssa huolehtisi ohjelman suorituksesta y.m. järjestelytoimenpiteistä. Huvitoimikuntaan tulivat neidit A. Leppä ja M. Leskinen sekä hrat T. Virta, V. Saarman, O. Suomalainen ja H. Lindblad. (Valitettavasti osottautui huoneiston saaminen vappujuhlaa varten mahdottomaksi, joten sen järjestämisestä on tänä keväänä luovuttava).

Kun kaikki esilläolleet asiat olivat tulleet käsitellyiksi, päättyi kokous klo 19.04.

Virallisen kokouksen jälkeen jatkettiin yhdessäolaa, jossa tilaisuudessa lopputunnit illasta vierähtivät erittäin nopeasti yhteislaulun ja seurustelun merkeissä.

Sihteeri.

SR:n TOIMINTAA

Helmi-maaliskuun kuluessa tänä vuonna on Suomen Radiosähköttäjäliiton johtokunta pitänyt yhden kokouksen, nimittäin helmikuun 18 p:nä. Helmikuun 23 p:nä pidettiin ylimääräinen liittokokous.

Uusi työehtosopimus liiton ja S. Laivanvarustajain Yhdistyksen sekä Alands Redarföreningin välillä allekirjoitettiin palkkojen osalta helmikuun 6 p:nä. Sopimuksen ylityötuntimaksuja, päivärahoja, omista hyttiliinavaatteista suoritettavan korvauksen korottamista sekä vuosilomia koskevat kohdat jäivät tällöin kuitenkin vielä avoimiksi ja aloitetaan näistä kysymyksistä neuvottelut pääsiäisen jälkeen samanaikaisesti toisten päällystysjärjestöjen kanssa.

Radiosähköttäjä Kurt Österman on hyväksytty uudelleen liiton jäseneksi päivämäärällä 16. 1. 1947.

Helmikuun 23 p:nä pidettävästä ylimääräisestä liittokokouksesta tiedotettiin jäsenille 18. 1. 47 lähetetyssä kiertokirjeessä No 2/47. Kiertokirjeen mukana oli postisiirtotilillepanokortti kuluvan vuoden jäsenmaksun suorittamista varten.

Omasta pyynnöstään on radiosähköttäjä Jussi Anttilaiselle myönnetty ero SR:n jäsenyydestä kuluvan vuoden alusta lukien.

Helmikuun 8 p:nä lähetti liitto laiva- ja vapaina oleville jäsenille kiertokirjeen No 3/47, jossa selostettiin uusia palkkaus- y.m. ehtoja uudessa työehtosopimuksessa.

Maaliskuun 31 p:nä liitolle saapuneessa kirjelmässä irtisanoi Suomen Laivanvarustajain Yhdistys r.y. voimassa olevan sodanvaralisäsovimuksen päättäväksi 15. 4. 1947.

Maaliskuun 18 p:nä lähettämässään kirjelmässä ehdotti liitto Posti- ja lennätinhallitukselle että opetusvälineeksi kansainvälisiä radiosähköttäjiä varten olisi mahdollisimman pian saatava hankituksi laivoissa käytännössä oleva radiotutkalaite.

Maaliskuun 23 p:nä lähetti SR Suomen Lennätinvirkkamiesliitolle onniteluseräksen sen 30-vuotisen toiminnan johdosta.

Maaliskuun 26 p:nä Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähettämässään kirjelmässä ehdotti liitto, että Ph:n palveluksessa olevat viran tai toimen haltijat sekä ylimääräiset toimenhaltijat saisivat virka- tai vuosilomia oikeuttavaksi palvelusajaksi laskea hyväksyen sen ajan, jonka he ovat toimineet radiosähköttäjinä liikkuvalla aluksella. — Samana päivänä Valtiovarainministeriölle lähettämässään kirjelmässä ehdotti liitto, että vastaavissa tapauksissa saisivat radiosähköttäjäjätkä ikälisää laskettaessa huomioida koko laivaradiosähköttäjäjänä palvelun ajan.

Maaliskuun 29 p:nä pidettiin S. Konemesariiton huoneistossa Merimiesaputoimikunnan kokous, jossa jätettiin jälleen eräitä avustuksia sodan johdosta kärsimään joutuneille merenkulkijoille ja heidän omaisilleen.

Aero Oy:n kanssa aloitettiin neuvottelut lentosähköttäjiä uudesta työehtosopimuksesta jälleen helmikuun 2 p:nä. Monien sitkeiden neuvottelujen jälkeen päästiin vihdoin maaliskuun 14 p:nä sopimukseen palkkojen osalta, muiden työehtosopimuksen ehdotettujen muutosten tultua hyväksytyiksi maaliskuun 24 p:nä. Mainittakoon, että kun palkkanuovottelut eivät näyttäneet johtavan toivottavaan tulokseen, irtisanoutuivat kaikki lentoradiosähköttäjäjätkä 16. 3. 47 alkaen, mutta kun sopimus sitten palkkojen osalta oli yhtiön kanssa aikaansaatu ennen mainittua päivämäärää, lykättiin irtisanoutumisen toteuttaminen myöhemmäksi riippuvaiseksi hinta- ja palkkanuovoston päätöksestä, jonka vahvistettavana uuden työehtosopimuksen mukaiset palkat nyt ovat.

Sen johdosta, että n.s. Kahran komitean palkkachdotuksessa oli valtion palveluksessa toimivien radiosähköttäjiä palkat suurin piirtein jätetty ennalleen kohtuuttoman alhaisiin palkkausluokkiin, ehdotti liitto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan palkkajaoistolle 17. 3. 47 lähettämässään laajasti perustellussa kirjelmässään kansainvälisten radiosähköttäjiä sijoittamista heidän tehtäviensä laatua ja ammattipätevyysvaatimuksia vastaaviin korkeampiin palkkaluokkiin.

Tässä yhteydessä kehoitetaan kaikkia niitä jäseniä, jotka eivät määräpäivään, huhtikuun 1 päivään 1947 mennessä ole vielä suorittaneet kuluvan vuoden jäsenmaksuaan, lähettämään sen liitolle aivan ensitilassa.

Helsinki, 1. 4. 1947.

Sihteeri.

VIESTILAUKKU

Lyhytaaltoliikenne.

Kyseisen otsikon alla edellisessä OH:n numerossa esitetyt asiat antoivat allekirjoittaneelle aiheen ei ainoastaan yhtyä tehtyihin toteamuksiin vaan myös kohdaltaan lausua jokunen sana lisävirikkeeksi.

Mainitun kirjoituksen toteamuksista haluaisinkin tässä aluksi kosketella juuri radiosähköttäjiä ja heidän mahdollisuuksiaan edistää kyseistä lyhytaaltoliikennettä ja sen käyttöä, varsinkin kun nyt aluksemme suurimmalta osalta ovat vapautuneet aikarahtauksista pitemmille "heitoille" ja tällöin tulee kyseisen liikenteen hyväksikäyttö tuottamaan ajanmittaan huomattavaa hyötyä ei ainoastaan varustamolle vaan kotimaan kosketuksena ja muuna liikenteellisenä kokemuksesta myös itselleen radiosähköttäjälle.

Koska kyseisessä liikenteessä voidaan käydä sanomanvaihtoa suoraan kotimaan rannikkoaseman kanssa, lienee paikallaan todeta esim. mitä jossakin tapauksessa ulkomaisten teiden käyttö tulee vastaavasti maksamaan. Ajatelkaamme tapausta, jolloin laivalla olisi Azorien liepeillä ollessaan sanoma lähetettävänä Kotkaan, sen joutuessa lyhytaaltolaitteiden puuttumisen vuoksi suuntaamaan sanomansa S. Miguel Radion (Azoreilla) kautta. Tällöin tulee sanomaksi n. 140 kultafrangia eli 65 markkaa. Olettaen vielä lisäksi, että sanomassa on 10 maksunalaista sanaa, tulisi kokonaismaksuksi 14 kultafrangia eli 650 markkaa. Sen sijaan suoraan Kotka Radiolle annettuna tekisivät kyseisen 10-sanaisen sanoman maksut yhteensä 185 markkaa, joka jo sinänsä osoittaa aikamoinen rahansäästö. Valtiota ajatellen ei myöskään sovi jättää huomiotta sitä, että edellämainittu, ulkomaisia yhteyksiä käyttäen toimitettu sanoma velvoittaa Valtion suorittamaan kyseisille kauttakulkumaille niiden osuuden muina kuin Suomen markkoina, joka tässäkin tapauksessa olisi kokonaista 610 markkaa vastaavan valuuttamäärän suuruinen.

Tulkoon vielä lisäksi mainittua se, että suoran yhteyden tuomat aikasäästöt ovat useissa tapauksissa tunneissa laskettavissa.

Kun toisaalta varustamon on useasti lyhytaaltolaitteiden puutteessa toimitettava laiva-asemilleen sanomia ulkomaisten rannikkoasemien kautta tai sitten ulkomaisille edustajilleen ulkomaisilla lennätinyhteyksillä ohjeita laivalleen sen satamaan saapumista odottamaan, on selvää valuuttakäsymyksen ja myös muiden yllä mainitsemattomien seikkojen vuoksi, että lyhytaaltolaitteiden olemassaolo laivalla ja laitteiden tehokas käyttö on arvostettava kokonaisuuden kannalta erittäin suureksi tekijäksi.

Edellä kosketeltuihin asioihin pohjaten on varmasti moni radiosähköttäjä ehdottanut lyhytaaltolaitteiden hankkimista ja esitellyt niiden välttämättömyyttä neuvonpidoissaan kapteenin kanssa. — Niin, ovathan laatulaitteiden saantimahdollisuudet kotimaasta käsin nykyisin melkoiset.

*

Laivaradiosähköttäjien samoin kuin radiopuhelimenhoitajien on syytä huomioida, että kaikista kotimaassa tehdyistä laivaradioliikennettä koskevista asioista — ja myös ulkomailta saapuneista siirtyvää meriradioliikennettä koskevista ilmoituksista — on varustamoille posti- ja lennätinlaitoksen taholta tiedoitettu kirjeitse ja näin jaettuja monisteita on varustamoille lähetetty niin paljon, että niiden olisi pitänyt riittää radiolaitteilla varustetuille laiva-asemille jaettaviksi. Tarkoitin noita samaisia kirjeitä, joita Radio OH myöhemmin julkaisee otsikon "PLH:n tiedoituksia" alla.

Jos näistä kirjeistä poimimme oleellisimman kotimaan lyhytaaltoliikennettä koskevan toteamme, että varsinaisena kaukoliikenteen asemana toimii Kotka Radio (OFL) ja on sen työskentely seuraava:

asema kuuntelee aaltopituudella 12420 (24,15) klo 0830—0845, 1130—1145 ja 1430—1445 sekä vastaa kutsuihin aaltopituudella 12575 (23,86);

asema kuuntelee aaltopituudella 8280 (36,23) klo 1730—1745, 1930—1945 ja 2330—2345 sekä vastaa kutsuihin aaltopituudella 8394 (35,74);

asema kuuntelee aaltopituudella 6210 (48,31) klo 2130—2145 ja 0030—0045 sekä vastaa kutsuihin aaltopituudella 6276 (47,80);

asema kuuntelee aaltopituudella 3205 (93,60) välittömästi klo 1800 ja 2200 aaltopituudella 4170 (71,94) lähettämänsä kutsuluettelon jälkeen.

Myös Vaasa Radiolla (OFV) on mahdollisuudet lyhytaaltotyöskentelyyn sen

kuunnellessa aaltopituudella 8280 (36,23) klo 1630—1645, 1830—1845 ja 2230—2245 ja vastatessa kutsuihin aaltopituudella 8410 (35,67);

kuunnellessa aaltopituudella 4140 (72,46) välittömästi klo 1700 ja 2100 aaltopituudella 4190 (71,60) lähettämänsä kutsuluettelon jälkeen.

Mainitut rannikkoasemat lähettävät kutsuluettelonsa jokaisen GMT-aikoina yllä ilmoitetun kuuntelujakson alussa kyseistä kuuntelu-aaltopituutta vastaavalla työskentelyaallolla, joita pitkällä "tripeillä" kannattaa kuunnella ja vaikkapa vanhaan hyvään tyyliin ilmoitella kuuluvuudesta y.m. näin paperilla sillä mene ja tiedä mitä hyvää sekin aikaansa.

Hankko Radiokin koettaa vaikeuksista piittaamatta kunnostaa lyhytaaltolähetintään, joten jäämme odottamaan suomalaisille laiva-asemille ennestään tutun kutsun OFM ilmaantumista jälleen ettertiin.

*

Rannikkoasemat puolestaan ovat todella erittäin kiitollisia QSO:ista sekä auliisti palvelevat aluksia niiden halutessa kokeilla radiolaitteitaan eri etäisyyksiltä ja niiden suorittaessa eri aaltopituuksien kantavuuskokeita sekä valmiita mahdollisuuksiensa rajoissa sopimaan varsinaisten työskentelyaikojensa ulkopuolelle tehtävistä kaukoliikenteen QRX:istä, jotka varsinkin yö- ja varhaisina aamutunteina muu liikenne täysin sallii.

Tämä tällä kertaa.

B. A. Skn.

SUOMALAINEN RADIOPRESSI

Kuten tunnettua, antavat useat maat, paitsi Suomi, radiolennätinteitse joka päivä radiouutisia kauppalaihoilleen.

Tämä kysymys on ollut monta kertaa puheen aiheena sähköttäjien piirissä, mutta kukaan ei ole voinut antaa pätevää selitystä siihen, miksi ei Suomen taholta ole voitu asiaa järjestää. Esim. Ruotsi antaa k.o. uutisia pari kertaa päivässä, mutta nimenomaan Copyright eli "Only for Swedish Ships". Norja taas antaa kaikille, mutta sikäläiset uutiset ovat aina kotimaisia eikä meitä kiinnostavia. Samoin on laita Englannin ja muiden maiden lähetysten.

Kun ottaa huomioon, että useiden tuhansien merellä olevien suomalaistenkin merimiesten olisi välttämätöntä saada tietoja kotimaasta ja sen vuoksi olisi saatava järjestetyksi edes jonkinlainen suomalainen uutispalvelu ihmettelen, mikä instanssi Suomessa voisi tämän asian hoitaa!

Suomalainen merimies katsoo, että kotimaan velvollisuus on auttaa heitä tässä, koska he omasta puolestaan tekevät kaikkensa isänmaan hyväksi.

Tähän samaan toivomukseen yhtyvät hartaasti myös kaikki matkustajat, jotka kerta toisensa jälkeen ovat lausuneet julki pahoittelunsa siitä, etteivät kuukausimääriin voi saada radioteitse mitään tietoja kotimaasta.

Omasta puolestani ehdotan lähetykset tapahtuviksi seuraavasti: Klo 19.30 gmt 12500 kjs ja 3300 kjs ja klo 01.00 8500 kjs.

Klo 19.30 3300 Itämerellä ja Pohjanmerellä oleville. Toivoen pikaista parannusta asiassa lausun kaikille virkaveljille 73's Rio de Janeirosta.

B. Zimmermann.

RADIO OH

ON EDULLINEN
ILMOITUSVÄLINE

SRAL:n JÄSENLUETTELO v. 1946.

(Jatk. edell. num.)

OH3NZ	Kauko Kalervo Karhio, Tampere, Hämeenpuisto 29. D. 31.	OH6NC	Björn G. V. Granö, Pietarsaari, Kanalesplanaden 13.
OH3OA	Esko Onerva Mäkinen, Tampere, Omakatu 9. as. 4.	OH6ND	Anton Erland Cederberg, Kokkola, Antti Chydeniuksenkatu 27. Hakalahti.
OH3OB	Matti S. O. Siukola, Pispala, Pispalan valtatie 29, ovi 6.	OH6NE	Pauli Ilmari Korhonen, Jyväskylä Pitkäkatu 36.
OH3OC	Emil Joh. Mattila, Kuru, Männikkö.	OH6NF	Erkki A. Laurimäki, Helsinki, Luotsikatu 5. A. 7.
OH3OD	Alpo Mikko Mäkinen, Hämeenlinna, Turuntie 11. B.	OH6NG	Runar S. Grönholm, Laukaa.
OH3OE	Pehr Arthur Kristian Oesch, Säynäjäjärvi, Palo.	OH6NH	Stig G. E. Knuters, Vaasa, Koulukatu 22.
OH3OF	Aimo Vesa Nuotio, Siuro.	OH6NI	Juho Oskar Vaajakoski, Seinäjoki, Vapaudentie 17.
OH3OG	Karl Herrik Johansson, Hämeenlinna, Virveli.	OH6NJ	Onni Ilmari Herranen, Lievestuore, Haarlan Selluloosa Oy.
OH3OI	Elis Joh. Polsa, Mänttä, puh. keskus.	OH6NK	Kalle Einari Heinonen, Jyväskylä, ARE Oy.
OH3OI	Kalle Nikolai Heikkilä, Hämeenlinna, Puistomäki.	OH6NM	Erkki Olavi Koski, Äänekoski, Keiteleentie 20.
OH3OJ	Veikko A. Kirsimaa, Tampere, Savilinnantie 11. E. 69.	OH6NN	Johan Helmer Österblad, Vaasa, Rantakatu 29.
OH3OK	Solmu K. Kantola, Lahti, Rautatienkatu 8. A.	OH6NO	Reino E. Ala-Könni, Ilmajoki, Könni.
OH3OL	Juha Eino Tuomenheimo, Tampere, Puolimatankatu 2.	OH6NP	Hans Gustav Friberg, Pietarsaari, Choraueksenkatu 14.
OH3ON	Viljo Kalervo Virtanen, Hämeenlinna, Mäkitähti 5.	OH6NQ	Johannes Dahlström, Vaasa, Rantakatu 26.
OH3OO	Niilo Einar Laine, Lahti, Hämeenkatu 34. B. 52.	OH6NR	Erik Gunnar Löfström, Pietarsaari, Bonäs.
OH4NA	Niilo Evert Korsimaa, Mikkeli, Porrassalmenk. 31.	OH6NS	Gunnar G. Stendahl, Vaasa, Kirkkopuistikko 21.
OH4NB	Matti Anttonen, Heinola, Anjalankatu 3.	OH6NT	Aarne P. Väisänen, Kyröskoski.
OH4ND	Kaarlo Kalervo Lehmuskuja, Hämeenlinna, Raatihuoneenk. 19. C. 36.	OH6NU	Karl W. Renlund, Vaasa, Vaskiluoto, Suomen Sokeri Oy.
OH4NF	Paul Hj. A. Meisalo, Pieksämäki, Kaivokatu 4.	OH6NV	Joel J. Jurvelius, Vaasa, Rantakatu 15. B.
OH5NA	Viktor A. Kuusio, Myllykoski, konttori.	OH6NW	Matts William Knuts, Uusikaarlepyy.
OH5NB	Valdemar Mäntysalo, Pakila, Pirkkola, Lehtotie 4.	OH6NX	Kauno Kalevi Pispala, Karkkila, Salinmäki.
OH5NC	Orto A. Alho, Kotka, Sammonkatu 5.	OH6NY	Lars G. J. Schultz, Oravaisten tehdas.
OH5NE	Ake Erik Jokinen, Hamina, Pappilankatu 19.	OH6NZ	Lars Åke Joh. Anderssen, Pännäinen.
OH5NF	Toivo Alfred Koponen, Kotka, Korkeavuorenkatu 20. A. 1.	OH6OA	Elmo Eskil Ketola, Kemi, Kivikko.
OH5NC	Klaus Linkola, Kotka, Enso-Gutzeit.	OH6OB	Kaarlo Ensio V. Mäkinen, Pori, Antinkatu 31.
OH5NH	Lauri Ainsalo, Riihimäki, Rajapolku 18.	OH6OC	Jarl Th. Holmström, Kokkola, Alaveteli.
OH5NJ	Jorma Pellervo Rivanto, Muhos, Leppiniemi 11. C.	OH6OD	Elis William Sjöblom, Vaasa, Kirkkopuistikko 23.
OH5NL	Antti Ukkonen, Kouvola.	OH6OF	Per H. Nybacka, Vöyri.
OH5NN	Sten Otto Rehinder, Varkaus, Saksala III.	OH6OG	Birger H. M. Nyberg, Kokkola, Teollisuuskatu 19.
OH5NO	Yrjö A. Malmari, Utti, Le. R. 3.	OH6OH	Arne L. Krokfors, Kokkola, Gustav Adolfink. 30.
OH5NP	Yrjö Ilmari Kijanen, Munkkiniemi, Perustie 19.	OH6OI	Sten B. G. Höglund, Uusikaarlepyy.
OH5NQ	Eino Yrjö Pullinen, Tampere, Vuolteenk. 22. C. 3.	OH6OJ	Paul Edv. Backman, Uusikaarlepyy.
OH5NR	Eino Kirsi, Helsinki, Töölöntullinkatu 3. A. 3.	OH6OK	Nils Jarl V. Wilkman, Uusikaarlepyy.
OH5NZ	Eino Joh. Metso, Forssa.	OH6OL	Ernst Emil Lönngren, Pietarsaari, Piispankatu 21.
OH5OB	Sakari K. Leskinen, Mikkeli, Hallituskatu 3.	OH6OM	Helge Valdemar Höglund, Pietarsaari, Amerikankatu 9.
OH5OC	Yrjö Olavi Henriksson, Kouvola, A. Luukkosen talo.	OH6ON	Sven Portin, Pietarsaari, Skutnäsavägen 11.
OH5OD	Hilmer Torsten Sinisalo, Hämeenlinna, Lukiok. 39.	OH6OO	Carl Magnus V. Wiklund, Pietarsaari, Pedersesplanaden 32.
OH5OF	Olli Oskari Keckman, Helsinki, Sinebryhoffink. 17; 14.	OH6OP	Karl Gunnar Lindroos, Vaasa, Hovioikeudenpuistikko 11.
OH5OJ	Veio Joh. Mikala, Kuopio, Savonkatu 17.	OH6OQ	Keijo Kallio, Pietarsaari, Herraholminkatu 5.
OH5OL	Martin W. G. Wegelius, Turku, Yliopistonk. 27 b. A. 10.	OH6OR	Teuvo Ensio Pyökäri, Jyväskylä, Yrjönk. 20. B. 7.
OH5OM	Fredrik Ilmari Väisänen, Hämeenlinna, Erottaja-katu 15.	OH6OS	Hugo Wilhelm Boij, Vaasa, Kauppapuistikko 33.
OH5ON	Veikko Joh. Anttilainen, Tampere, Mustanlahdenkatu 24. A. 18.	OH7NB	Konsta Eliel Tarsala, Kuopio, asema-alue.
OH5OO	Teuvo Unto Rämö, Helsinki, Snellmaninkatu 17. A. 10.	OH7ND	Leo Teodor Antman, Kerava, Jokimies.
OH5YL	Marjatta Klemola, Helsinki, Korkeavuorenk. 17. C.	OH7NF	Eino S. Toivanen, Kuopio, Savonkatu 26. as. 4.
OH6NA	"CQ-kerho-CQ-klubben", Pietarsaari, Bonäs (Löfström).	OH7NG	Matti Joh. Miettinen, Kuopio, P. Ruotsalaisenk. 12.
OH6NB	Ove T. S. Granö, Pietarsaari, Kanalesplanaden 13.	OH7NI	Raimo Sarvamaa, Joensuu, Kauppakatu 5.
		OH7NJ	Leo P. Pirskanen, Kuopio, Presidentink. as. 9.
		OH7NK	Eino A. A. Pitkänen, Iisalmi, asema-alue.
		OH7NL	Lauri Ilmari Toivanen, Pankakoski.
		OH7NN	Martti Olavi Kärkiö, Kuopio, Itkonniemenkatu 8.

Jatk.